

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, June 14, 1979

Nr. 137

RYTOJ PREZ. CARTERIS ISSKRENDA I VIENA

KNYGA APIE NERUSŲ TAUTAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Praegerio leidykla New Yorke pernai išleido straipsnių rinkinį *Soviet Nationality Policies and Practices* (Sovietinė tautybių politika ir praktika). Rinkinio redaktorius, Jeremy R. Azrael, savo straipsnyje pranešė, kad nerusų tautos ateityje dar labiau pabrės savo nacionalinį savitumą, kuris galės pasireikšti dar kovingėmis negu prieš tai formomis.

Nežiūrint to, Maskvą sugebėsią susitvarkyti su protesto išsiveržimais nerusų tautos, jei neišsilaikys stambesnis karas, ar jei Maskvos padėties neapsunkins vidinė politinė degeneracija po ilgų ir aršios kovos už valdžią. Ir normaliomis sąlygomis, rašo Azrael, Maskvos veikimo laisvė suvaržyta — kraštutinės priemonės prieš nerusų tautas diskredituotą Maskvą „Trečiajame pasaulyje“, kur ji nuodoja esanti tarptautinės integracijos modeliu ir priespaudą kenčiančių tautų nekomunistiniame pasaulyje gynyja.

SOVIETINĖ SISTEMA — „VIETINIŲ REVOLIUCIJŲ CIONIERIŲ“ KURINYS

1940-ais metais nebuvo Raudonosios Armijos agresijos — sovietinė sistema į Pabaltiją įvedė „vietinai revoliucionieriai“. Tai tvirtina pernai Maskvoje išleista liuksinė knyga, *Socialistinės revoliucijos 1940 g. v. Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Sovietinės valdžios atstatymas*. Nauda, Maskva, 1978, 531 p.). I. I. Minco vadovaujama redakcinė kolegija atliko savo užduotį — iš 1940-1941 metų dingio Raudonoji Armija suklaidinti rinkimai, stalininis teroras, masinės deportacijos.

Balandžio 21-ą, seštadienį, lietuviai „savanoriškai“ dalyvavo „komunistinėje talkoje“ (Tiesa, 4/17/1979) 75 procentai joje uždribtų žmonių nukreipti į „pagalbos fondą broliškam Vietnamui, nukentėjusiam nuo barbariškos Kinijos agresijos“.

— JAV prokuratūra, dalinai atgavusi „liaudies maldyklos“ išviliotus turtus, bandys nukrautiems bent kiek atlyginti.

— Jim Jones, buvęs „liaudies maldyklos“ vyriausias dvasiškis, apgavo daugelį Kalifornijos lengvatikų, patikejusių jam savo santaupas ir turtus.

Brežnevas penktadienį bus Vienoje pasirašyti strateginių atomo ginklų kontrolės sutartį.

Prezidentas Carteris su žmona ketvirtadienį išskrido į Vieną, kad penktadienį galėtų susitikti su Brežnevu ir tartis dėl nebaigtos sutarties.

TUKSTANČIAI NIKARAGVOS ŪKININKŲ VAŽIUOJA Į SOSTINĘ

ATRODO, KAD ANASTASIO SOMOZA JAU YRA PASIRUOŠĘS BEGTI Į UZSIENIUS

MANAGUA, Nikaragva. — Susidaro įspūdis, kad Nikaragvos diktatorius Anastasio Somoza ketvirtadienį rengiasi iškristi iš sostinės ir atsiskakyti prezidento pareigų. Paskutinių dienų karo veiksmai įtikino diktatorių, kad valstybėje taikos neduos, kol nebus gražinta demokratine santvarka į Nikaragvą. Nacionalinė gvardija pavyko užimti Masajos centrą, bet prarado kelias strategines pozicijas pacioje sostinėje.

ŪKININKAI VAŽIUOJA Į SOSTINĘ

Nikaragvos ūkininkai, matydami, kad sostinės gyventojai nepajėgi įvesti tvarkos, nutarė suvažiuoti į Managvą. Tolimiau siose Nikaragvos vietose organizavo didžiausios ūkininkų grupuotės, traukiančios į sostinę. Važiuoja sunkvežimiais, automobiliais ir arkliais. Vietomis ūkininkų ratus vėlka jautai. Ūkininkai ginkluoti piautuvais, dalginėmis ir peiliais. Ūkininkai yra pasiryžę atstatyti tvarką visame krašte. Jiems jau įgrišęs nuolatinis maistas, ardas krašto gyvenimą. Ūkininkus paveikė žinia, kad Nikaragvos dvasiški-ja atsisakė remti diktatorių A. Somozą.

KARO VEIKSMAI APRIMO

Atrodo, kad karo veiksmai aprimo ne tik pacioje sostinėje, bet ir kituose miesteliuose. Nepasirašyta jokia paliaubų sutartis karo veiksmams pristabdyti, bet Nacionalinė gvardija nesiveržia į sukilėlių laikytas sritis, o sukilėliai neina į Nacionalinės gvardijos laikomas. Visa eilė vietovių, kurios buvo tuščios, pateko į sukilėlių rankas.

Jeigu prez. Somoza ketvirtadienį neišvyktų iš Nikaragvos, tai ūkininkai padėtų sukilėliams jį išpašyti. Pranešimai sako, kad į sostinę suvažiuos virš pusės milijono ūkininkų. Jie iš-

prašys Somozą. Jiems jau įgrišiu nuolatinės kovos.

G. Vinso šeima galės emigruoti į JAV

MASKVA. — JAV ambasada Maskvoje pranešė, kad ištremto sovietų disidentu Georgij Vinsko šeima vizos emigruoti jau išduotos ir visa šeima — Vinsko motina, žmona, penki vaikai ir dukterėčia išvažiuoja į JAV. Vins yra vienas iš tų penkių sovietų disidentų, kurie buvo išvaduoti iš sovietinių kalėjimų mainais už du JAV-se nuteistus kalėti sovietų žnipus.

Sovietai mainais tiek patenkinti, kad leido Vinsko šeimai vežtis ir St. Bernardo veisles šunį.

Kinija statys didžiausią pasaulyje atominę jėgainę

CHICAGO. — Antradienį pasirašytu susitarimu su Jungtinėmis Valstybėmis, Kinija pradės statyti didžiausią pasaulyje atominį akceleratorių ir tuo būdu pereis į aukštos fizinės energijos gavybą. Lygiagrečiai susitarimu, Kinija turės teisę į visus išradimus Kinijoje, padarytus projektą vykdančios Jungtinės Valstybės turės tas teises JAV-bėse. Tuo susitarimu kiniečiai naudosis Amerikos patyrimu kaip pastatyti 50 milijono elektros voltų aukštos energijos akceleratorių — ketvirtą tokį visame pasaulyje. Visa ta konstrukcija bus požemiuose, netoli turistų mėgiamos vietos — Mingų kapinyno.

Chicagos universiteto profesorius Robert Wilson, JAV delegacijos narys Pekine, sako, kad ta mašina pastatys Kiniją mokslo fronte. Visa tai teiks Kinijai apšviat technologijos.

— Iš Nikaragvos buvo išvežti 61 amerikietis, paskutiniu metu gyvendami Managvos apylinkėse.

Chomeini pataria rusams nesikišti

TEHERANAS, Iranas. — Mulla Chomeini, patyręs, kad Irano gyventojų dauguma jį skaito Maskvos agentu, vedančiu jos politiką ir klausančiu rusų patarėjų, labai patenkintas. Jis sakosi esąs iratietis, musulmonas. Korano saliminkas ir „šventas žmogus“.

Kad mulos Chomeini nepažįstantieji irančiai patikėtų jo pareikšimais, pirmadienį jis patarė sovietų valdžiai nesikišti į Irano reikalus. Jis tvirtina, kad irančiai patys pajėgs sutvarkyti visus Irano vidaus ir užsienio reikalus. Jis džiaugiasi prisidėjęs prie šacho pritartųjų likvidavimo.

Libijos Kadafi finansuoja Pakistaną atominę bombą

CBS žinių agentūra patyrė, kad Pakistanas statymą atominę bombą finansuoja Libijos kietarankis pulk. Muammar Kadafi ir kad bombos išbandymas įvyks po 2–5 metų. To ginklo konstrukciją žymiai paspartino Pakistano mokslininko sautas planas kaip padaryti dujų centrifugą. Tai yra aukštai klasifikuojamas išradimas, kurio paprastai uranuma galima paversti į aukštos rūšies medžiagą. Pranešime sakoma, kad Pakistano mokslininkas tą planą gavo iš olandų firmos, kurioje jis dirbo. Kiti bombai reikalingi komponentai esą buvo pirkti viešojo rinkoje.

CBS pranešime minima kaip per eilę metų Kadafi žūtbut norėjęs gauti pirkti atominę bombą, pagaliau davė Pakistanui „blank check“ supirkti reikalingus komponentus, nepaisant jų kainos.

— Somozos nacionalinė gvardija leido amerikiečiams biznieriams iškristi iš Nikaragvos. Jie paliko savo namus ir santaupas.

— NY bankai sumažino mokėstį už paskolas iki 11.5%. Biznierių už trumpas paskolas mokėdavo: didesnius procentus.

BAIGS PASITARIMUS STRATEGINIŲ ATOMO GINKLŲ SUTARČIAI

SPECIALISTAI NEPAJĖGĘ SUSITARTI DĖL
ATOMO SUTARTIES SMULKMENŲ

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Jimmy Carteris penktadienį rytą išskrenda į Vieną, kad galėtų susitikti su Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos pirmininku Leonidu Brežnevu ir aptarti ne tik atomo sutarties, bet ir pasaulio taikos klausimus.

Kartu su prezidentu Carteriu į Vieną išskrenda valstybės sekretorius Cyrus R. Vance ir visa eilė Valstybės departamento bei strateginių atomo ginklų komisijos narių. Pagrindiniai atomo sutarties principai buvo aptarti prieš mėnesį, liko susitarti dėl smulkmenų. Manoma, kad prezidentui Carteriui pavyks nesusipratimus aptarti su Sovietų Sąjungos aukšč. tarybos pirmininku Leonidu Brežnevu ir, ko gero, išspręsti.

Prezidentui Carteriui nepatinka vykdyti sutarties pasirašymo ceremonijas, kad „sutarties tekstas nebaigtas. Jam geriau patinka visus klausimus iš anksto išsiaiškinti, o vėliau patvirtinti ir pasirašyti. Šį kartą jis sutiko vykdyti į Vieną, nes jam buvo pasakyta, kad pagrindiniais sutarties klausimais viskas buvo aptarta ir susitarta. Liko tik atnaujinai klausimai, kuriuos turėjo išspręsti specialistai. Bet dabar juos teks spręsti prezidentui ir Brežneviui.

Aptaręs pagrindinius strateginių atomo ginklų klausimus, prezidentas Carteris nori paliesiti kelis tarptautinės taikos klausimus. Prezidentas nori aptarti su Brežnevu Artimųjų Rytų taikos klausimą. Prezidentas išdėstys JAV tikslus Artimuose Rytuose ir pastangas siekti taikos. Prezidentas kvies sovietų valdovą padėti siekti šioje srityje taikos. Iki šio meto sovietų politika nevisuomet buvo taikos politika.

Niekam ne paslaptis, kad prezidentas Carteris aptars su Brežnevu ir Tolimesniųjų Rytų klausimus. Prezidentas Carteris yra gerai informuotas apie įvykius Irane, Pakistane ir kituose kraštuose. Prezidentas Carteris savo laiške priminė Brežneviui, kad Sovietų Sąjunga nesiųstų savo karo jėgų į Irano teritoriją. Jeigu ten koja įkeltų rusai, tai už valandos ten būtų iškelti Amerikos kariai.

Prezidentui Carteriui taip pat rūpi Pietų Azijos padėtis. JAV norėtų, kad Vietnamas, Laosas, Kambodija, Tailandas ir Kinija nesusipratimus spręstų taikiu būdu. Be to, lieka Indonezijos salos ir vandenynai. Prezidentas Carteris nenori, kad įminėtų kraštus būtų siunčiamos karinės ekspedicijos ir neleidžiama patiems gyventojams pasirinkti tokios valdymo formos, kuri geriausiai jiems patinka.

Prezidentas Carteris nėra priešingas prekybos su Sovietų Sąjunga lengvatoms, bet lengvatos bus galimos tik taikiaiame pasaulyje. Sovietų vadai

Padės Kambodijos tremtiniais

BANGKOKAS, Tailandas. — JAV, Prancūzijos ir Australijos atstovai sutiko teikti pagalbą 1.500 Kambodijos tremtinių, patekusių į Tailandą ir likusių be jokios globos.

Prieš mėnesį iš Kambodijos į Tailandą išvykė 40.000 tremtinių. Jų tarpe buvo didokas skaičius Kambodijos komunistų, kurie paskutiniu metu valdė kraštą. Į Kambodiją išvykęs Vietnamo divizionas, vietomis Kambodijos komunistai priešinosi įsiveržėjams. Dabar komunistai pateko į Tailandą, iš kur stengiasi patekti į Kiniją.

Ieško bendros kalbos su palestiniečiais

ALEKSANDRIJA, Egiptas. — Izraelio atstovai tariasi su egiptiečiais, kaip jiems lengviau išspręsti labai sudėtingą palestiniečių klausimą. Pirmiausia su palestiniečiais pradės vesti pasitarimus Egipto atstovai. Vėliau su palestiniečiais tarsis Izraelio atstovai. Jeigu būtų reikalo, tai galėtų įsimašyti ir JAV atstovai.

Izraelio premjeras pareiškė, kad Izraelis nenori atiduoti Jordanijai Kairojo Jordano upės kranto, nes ten šimtmečius gyveno žydai. Daugelis žydų priėmė arabų tikėjimą, bet jie savotiškai interpretuoja kelias Biblijos vietas.

— Amerikos gabūs chemikai bando pagaminti sintetinį gazoliną. Jeigu pavyktų pigiai jį pagaminti, tai nereikėtų pirkti pas arabus.

— Kalifornietis Bryan Allen pasigamino lengvą, kojomis varomą lėktuvą, kuriuo nuo Anglijos pasiekė Prancūziją per Anglijos kanalą. Kelionė jam truko 2 val. 49 min. Laimėjo \$200.000 premiją.

— Senatorius Edward Kennedy kritikavo prez. Carterio paruoštą valstybinį planą sveikatos apsaugai. Prezidentas sako, kad Kennedy kalba be pagrindo.

— Na jienose už dolerį galima gauti „Lietuviškų liaudies dainelių ir šokių gaidas“.

pasakoja, kad nori atstatyti krašto pramonę, bet kliudo Europos taisyklės, siunčiančios karo ekspedicijas į buvusias portugalų kolonijas, Etiopiją ir kitas Pietų Afrikos sritis.

Rusai galėtų gauti ir kitos lengvatos, jeigu pradėtų palaikyti agresijos politiką ir reikėtų taikos visame pasaulyje. Putys rusai turėtų taikyti tas pačias lengvatas kitoms valstybėms.

KALENDORĖLIS

Birželio 14: Digna, Eteras, Alka, Švendrė, Butrimas, Eivilis.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:28. Oras giedresnis, šiltesnis.

ATSAKYMAS STASIUI BARZDUKUI

DOMAS ADOMAITIS

I mano laiške "Dirvoje" (kovo 29), "Del A. Juodvalkio rašymu", atsiliepė S. Barzdukas "Drauge" (gegužės 15), kurį esu remiamas prie sienos duoti įrodymus "kur, kada ir koks LB atsakingas organas" emėsi veiksmų grovimo.

Pirmiausia, "Draugo" skaitytojams reikia priminti bent dvi, kas mano laiške buvo parašyta: "Atrodo, jam (A. Juodvalkiui) nesvarbu, kad LB-nė nustojo jai būtino bendrumo joje išgalėjus vienai grupei. Jis taip pat nemato, kad LB-nė užsimojo "perorganizuoti" visą išėjusios veiklą, siekdama sugriauti seniai veikiančias, pagrindines šio krašto organizacijas — ALTA ir BALFA. — tuo sukeldama nesibaigiančius vaidus. Juk, dėl tos pačios grupės užmačių ir VLIKas tris mėnesius išlaikytas be vadovybės".

S. Barzdukas vengia kalbėti apie "veiklos perorganizavimą", atrodo, jam labiau įstrigo mano paminėjimas apie veiksmų grovimą. Mano išmanymu, esmė yra ta pati: "perorganizuojant" ir padarant BALFą ir ALTą LB-nės sekcijomis, kaip dr. L. Kriaučiūnas pasisakė pasikalbėjime su J. Janušaičiu "Drauge" prieš 7-osios LB-nės Tarybos rinkimus, būtų ne kas kita, kaip tų organizacijų sugriovimas.

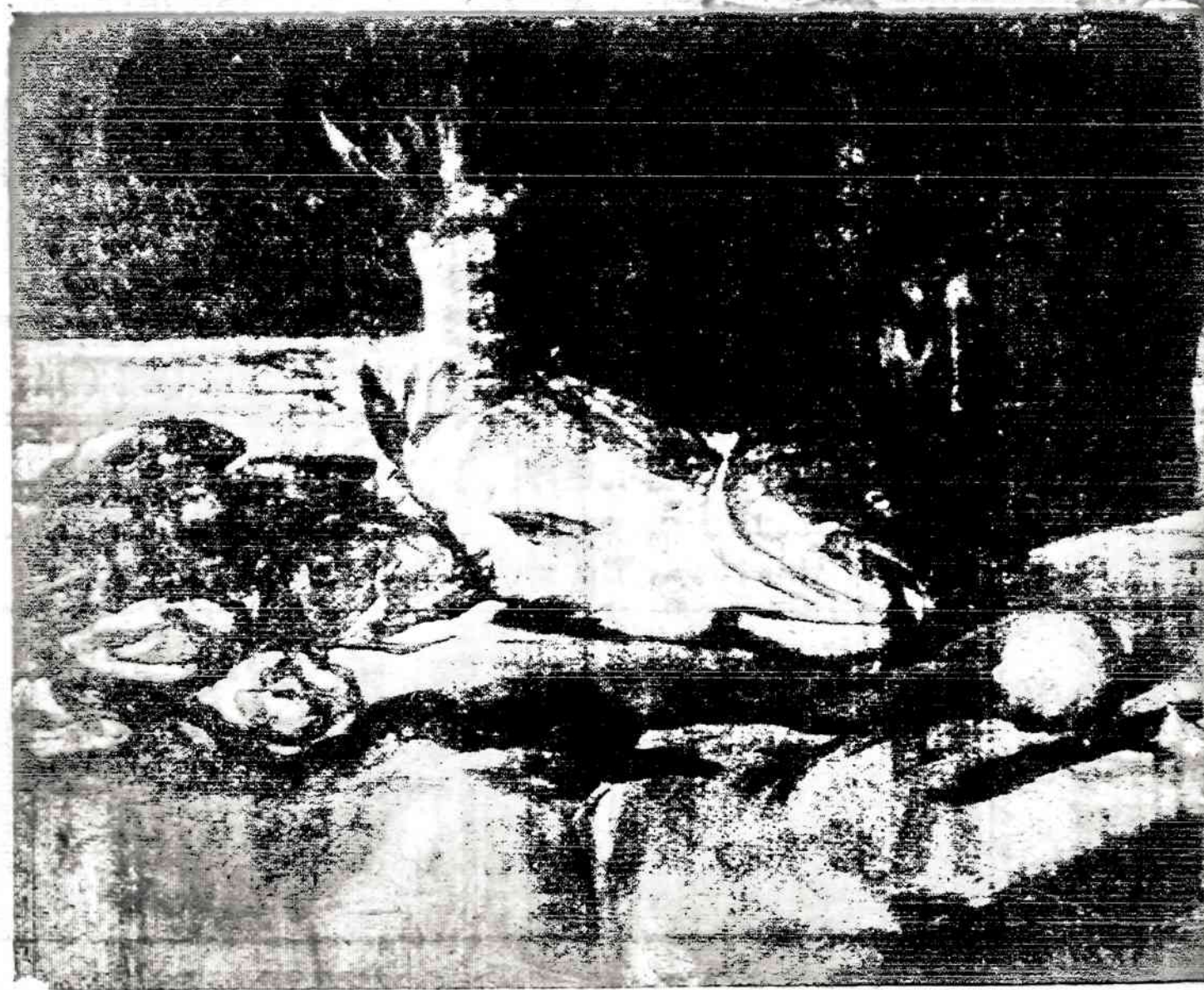
Dr. Kriaučiūno balsas nebuvo vienintelis. Visi, kurie nuo to laiko iki šiol skaitėme LB-nės vadovų ar jų "advokatų" pasisakymus, iki įgirisimo girdėjome apie "veiksmų konsolidacijas" reikalingumą, nuolatinius pasisakymus prieš grupes bei partijas, prieš ALTą ir net prieš VLIKą. Pasisakymus ir žodžius, kurie LB-nės pareigūnė p. Zerr "Drauge" (kovo 27): "Esu nuomonės, kad JAV LB tarybos 1971 metais padarytas nutari-

mas jungti JAV LB-nę į formalią laisvinimo veiklą buvo "siūstas iš dangaus". Galia, kad toks nutarimas nebuvo padarytas žymiai anksčiau ir ankstyvesnėmis JAV LB krašto valdyboms teko vesti "partizaninę veiklą".

Ta partizaninė ir atvira LB-nės veikla politikoje reiškėsi ir tebesireiškia ALTos veiklos dublikavimu, jos silpninimu ir nuolatiniu reikalavimu "tarti", kol tas pats dr. Kriaučiūnas, patekęs į ALTą, emė B-nę talkininkauti uždėti ALTai "apinasri" ir ją "pažaboti" vadinamais "Rochesterio susitarimais". Buvo per daug vaikiška tikėtis, kad ALTos vadovybė nubalsuotų savo laidotuves ir tą "susitarimą" patvirtintų. Turėtų būti taip pat aišku, kad ALTos įprastų aukų grobystimas Vasario 16-os proga ir LB-nės veržimasis į politinį lietuvių atstovavimą yra neabejotinas netik ALTos, bet ir VLIKo grovimas. Kaip atrodo, jei ALTA išsimahytų ruošti paraleles Dainų ir Šokių šventes ar kaisių aukų krepšius kartu su LB-nės aukų rinkėjais jų rinkliavose? Šiandieną JAV LB tarysai turinti pakaitalą ALTai, tačiau VLIKo sunkumų metu buvo nedviprasmiškai priminta, kad PLB-nė turinti nutarimą panašų pakaitalą sudaryti ir VLIKui. Štai, kur veda bendruomeninės organizacijos supolitinizimas.

Parinktieji kandidatai į 9-ąją LB Tarybą spaudoje kaip vienas pasisakė už LB politikavimą ir ALTos aukų grobystimą. Net dėl "kvapo" neišstatytas kitaip galvojantis kandidatas, taigi, LB linija ir po rinkimų liks ta pati, kol gyvenimas ją pakels ir nukreips į lietuvių išlaikymą, kad mokyklų lietuviškai neužsijimtų šie R. Kalantai paslymtų ar pan. dalykais.

Parinktieji kandidatai į 9-ąją LB Tarybą spaudoje kaip vienas pasisakė už LB politikavimą ir ALTos aukų grobystimą. Net dėl "kvapo" neišstatytas kitaip galvojantis kandidatas, taigi, LB linija ir po rinkimų liks ta pati, kol gyvenimas ją pakels ir nukreips į lietuvių išlaikymą, kad mokyklų lietuviškai neužsijimtų šie R. Kalantai paslymtų ar pan. dalykais.

Edouard Manet.

"Zuvų natūrmortas" (tapyba)

Pats St. Barzdukas netiesiogiai pripažįsta ("Draugas", gegužės 10), kad buvo vedama atkakli, planinga kampanija sudaryti "teigiamą viešąją opinią" veiksmų "konsolidacijai" ir LB-nės-ALTos "unijai". Tačiau, pamatęs, kad "unijos klausimas šiuo tarpu visiškai neturi nors šiek tiek parengtos bei išpūstos dirvos", taria: "Galva sienos nepramuši, tad ir nereikia".

Po šių priminimų, tikuos, p. Barzdukas nebegalės jaustis mano "klaidinamas ir net mulkinamas".
Čikaga, 1979.V.18.

— Irano diktatorius Chomeini pasakė arabams, kad jis nekreips dėmesio į nustatytas naftos kainas ir už statinę naftos ims \$21.31. Vakara paskelbė, kad ims tik \$20. Šiandien jis jau ima \$131 daugiau.

— Vokiečių policija suėmė buvusį Amerikos karį, pardavinėjantį narkotikus. Jis ten vertėsi šia prekyba.

Stasys Vainoras

Birželio mėn. 29 d. (1964 m.) Čikagoje mirė "Kaučiūnų" pirmojo puslapio ilgametis redaktorius — "bona fide" žurnalistas Stasys VAINORAS. Šiuo metu mano prisiminimai apie Stasį Vainorą grįžta nelį nepriklausomą Lietuvą ir įpatingai laikotarpį — prasidėjusį 1935 metais Klaipėdoje, kai jis emėsi iniciatyvos (žurnalistinės) steigti pirmąjį Lietuvos jūrinės minties žurnalą "Jūra", kurio steigimui, administracinio požiūriu (taigi — pinigais) netik pritarė bet ir skatino vos besisuorganizavusi Lietuvos jūrininkų Sąjunga, kurios įgytą "Jūros" pastatytai "ant kojų" nuo pat pirmojo nr. (1935 m. rugpičio mėn.) buvo jūrinio kapitonas Stasys DAGYS (dabar gyvenantis Čikagoje). Tuomet, kaip ekonominis, St. Vainoras, kaip ekonominis, ėjęs aukštųjų mokyklų Kauno Universitete, jau buvo plačiai žinomas žurnalistas Lietuvos spaudoje. Aš buvau apėmęs jūrinį gyvenimą kaip reporteris, svarbiausias lietuvių klaušė Tautinė S-gai, Nėo — Kaja laivinykystė ir Klaipėdos uostas. St. Vainoras jau buvo sakėsi, jūrinis publicistas — apėmęs jūrinę laivinykystę ir prekybą net tarptautiniu spaudos mastu iš viso. Jis taip pat gerai žinojo Lietuvos žvejų problemą. Jo gyslose srūveno netik šūris kraujas, bet dalinai jame turbūt buvo Baltijos jūrinės druskos ir šventosios žvejų prakaito. Jis, mat, buvo gėmęs Lietuvos pajūryje (Čikagoje) ir žvejų gyvenimas buvo dingo, kad po tokios druskos jam arčiausiai prie širdies, juo mirties (savizudybės) vadžios

VL. BAKONAS

Pastabos iš tolo

PRIEŠ 15 METŲ MIRE STASYS VAINORAS

labiau, kad tas Lietuvos žvejų gyvenimas buvo tikrai varginas ir dėmesio vertas pirmoje eilėje... St. Vainoras tuo labai sielojosi, daug apie tai rašė spaudoje. Jau 1938 m. St. Vainoras išvykus man teko perimti "Jūros" redagavimą, nes, mat, nuo pirmojo 1935 m. rugpičio mėn. nr. buvau redakcijos nariu — St. Vainoro artimiausiu bendradarbiu. Nežinuriu, kaip kurio jo asmeniškių ydų — jūrinės žurnalistikoje St. Vainorui Lietuvoje lygių nebuvo.

Lietuvos okupacijos metais St. Vainoras labai aktyviai dalyvavo pogrindžio veikloje, buvo vokiečių suimtas, kalintas Latvijoje, išvežtas, Stutthof kacetan, iš kurio paleko švedijon ir iš ten Amerikon — kur 1964 m. birželio 29 d. mirė Čikagoje.

St. Vainoras, kaip ir aš — mylėjo jūrą bet gyveno žemėje, labai tragiškais aplinkybėmis mirė (nusišovė) tauris lietuvis Henrikas KMITAS, 72 metų amžiaus, nepriklausomą Lietuvijoje buvęs teisininkas. Su viena bėgliu, nuo bolševikiško tva, bangą — per Vokietiją (pam. rugpičio mėn.) buvo jūrinio kapitonas Stasys DAGYS (dabar gyvenantis Čikagoje). Tuomet, kaip ekonominis, St. Vainoras, kaip ekonominis, ėjęs aukštųjų mokyklų Kauno Universitete, jau buvo plačiai žinomas žurnalistas Lietuvos spaudoje. Aš buvau apėmęs jūrinį gyvenimą kaip reporteris, svarbiausias lietuvių klaušė Tautinė S-gai, Nėo — Kaja laivinykystė ir Klaipėdos uostas. St. Vainoras jau buvo sakėsi, jūrinis publicistas — apėmęs jūrinę laivinykystę ir prekybą net tarptautiniu spaudos mastu iš viso. Jis taip pat gerai žinojo Lietuvos žvejų problemą. Jo gyslose srūveno netik šūris kraujas, bet dalinai jame turbūt buvo Baltijos jūrinės druskos ir šventosios žvejų prakaito. Jis, mat, buvo gėmęs Lietuvos pajūryje (Čikagoje) ir žvejų gyvenimas buvo dingo, kad po tokios druskos jam arčiausiai prie širdies, juo mirties (savizudybės) vadžios

Ilgą kelio staigus galas... Gegužės 19 d. Los Angeles laisvųjų žurnalistų apibūtinėmė (nusišovė) tauris lietuvis Henrikas KMITAS, 72 metų amžiaus, nepriklausomą Lietuvijoje buvęs teisininkas. Su viena bėgliu, nuo bolševikiško tva, bangą — per Vokietiją (pam. rugpičio mėn.) buvo jūrinio kapitonas Stasys DAGYS (dabar gyvenantis Čikagoje). Tuomet, kaip ekonominis, St. Vainoras, kaip ekonominis, ėjęs aukštųjų mokyklų Kauno Universitete, jau buvo plačiai žinomas žurnalistas Lietuvos spaudoje. Aš buvau apėmęs jūrinį gyvenimą kaip reporteris, svarbiausias lietuvių klaušė Tautinė S-gai, Nėo — Kaja laivinykystė ir Klaipėdos uostas. St. Vainoras jau buvo sakėsi, jūrinis publicistas — apėmęs jūrinę laivinykystę ir prekybą net tarptautiniu spaudos mastu iš viso. Jis taip pat gerai žinojo Lietuvos žvejų problemą. Jo gyslose srūveno netik šūris kraujas, bet dalinai jame turbūt buvo Baltijos jūrinės druskos ir šventosios žvejų prakaito. Jis, mat, buvo gėmęs Lietuvos pajūryje (Čikagoje) ir žvejų gyvenimas buvo dingo, kad po tokios druskos jam arčiausiai prie širdies, juo mirties (savizudybės) vadžios

Reikėtų, man atrodo, kad šiuo reikalu labai skubiai pasisakytų mūsų vadovaujantieji veiksniai: VLIKas, ALTA ir kt. nevengiant asmeniško kontakto su State Departmentu.

Širdies operacija

Amerikos Lietuvių Tautinė

Istaigos perėmė savo žinion įvykio tyrimą ir testamentą vykdyti tikim. Pasirodo kad vėlioinis, būvęs teisininkas, testamentą paliko tvarkingą ir visas jo turtais paskirstytas lietuviams ir lietuviškiems reikalams. Birželio 7 d. lietuvių bažnyčioje buvo atlaikytos misijos, kuriose dalyvavo labai daug žmonių, iš kur ilgai automobilių vilkstinei lydin — karstas nuvežtas į Glendale Forest Lawn kapines. Prie kapo atsisveikinimo kalbas pasakė: Lietuvos Laisvės Kovotojų vardu — Vyta. Aleksandriūnas, Teisinių vardu — J. Kurtra, Radijo valandėlės ir Tautinės S-gos vardu — Vl. Gilyš, Tautinių Namų vardu — Br. Dūda, Neo-Lithuanų vardu — Ed. Balcėris, šaulių vardu — K. Karuza.

Gaila, kad tokio tauraus lietuvių ilgas bėglio (tremtinio) kelias baigėsi taip nelaimingai ir steiga, nes vėlioinis galėjo dar daug metų išleisti savoje senatvės pastogėje — saulėtos Kalifornijos palmių pavėsyje — apsuptas labai jį mėgusių kaimynų ir draugų, bei iš viso jį pažinojusį didelio rato. Bet jei toks buvo jo pasirinktas kelio galas šioje žemėje — ilskis ramybėje, mielas Henriakai.

Protestas prieš sovietinį įžulimą

Rysium su Sovietų Rusijos paskelbtu nauju įstatymu, išgaliojančiu nuo š.m. liepos mėn. 1 d., pagal kurį netik Lietuvoje ir kituose Sovietų okupuotose kraštuose gimę (dabar kaip emigrantai gyvena Amerikoje ar kituose kraštuose) bet ir jų vaikais (nežiūrint kokiam krašte būtų gimę) skaitomi Sovietų Rusijos piliečiais — kilo čia, kaip kūruiose, kol kas privatuose sluoksniuose, sumanymas surengti protesto demonstracijas prie Sovietų Rusijos generalinio konsulato (kuris čia skaitomas rusų šnipų centru Kalifornijoje) (San Francisco mieste — protestuojant prieš toki sovietų įžulimą emigrantų persekiojimo tikslu. Taip pat keltamas klausimas, kad reikėtų demonstruoti ir prie Naturalizacijos ir Imigracijos Istaigos Los Angeles, reikalaujant, kad State Departmentas padarytų visai nedviprasmišką pareiškimą (ryšium su minintu rusų įstatymu) tokių Amerikos piliečių (naujų imigrantų iš sovietų okupuotų kraštų) teisine pilietybės ir jų saugumo padėtimi — jei sovietai mėgintų kām nors (tokių "divulgos pilietybės" asmenų) daryti trūkdyti nūvykus savo kilmės kraštui pav., Lietuvon.

Reikėtų, man atrodo, kad šiuo reikalu labai skubiai pasisakytų mūsų vadovaujantieji veiksniai: VLIKas, ALTA ir kt. nevengiant asmeniško kontakto su State Departmentu.

Širdies operacija

Amerikos Lietuvių Tautinė

Širdies operacija

Amerikos Lietuvių Tautinė

S-gos pirmininkas inž. Antanas Mažeika iš Los Angeles nuvykęs Čikagon į s-gos seimą, kuriame buvo pirmininku perinktas austrai kadencijai, ten susirgo ir jam St. Lucas ligoninėje (Milwaukee, Wisconsin) padaryta širdies operacija (open heart surgery), po kurios jis sparčiai sveiksta. Kol pasveiks — Tautinės S-gos pirmininko pareigas laikinai eina pirmasis vice-pirmininkas Br. Dūda.

Linkėjimai A. Mažeikai iš Los Angeles — greitai sveikti ir grįžti į namus ir visuomenines pareigas.

Lietuvis kardinolas "in pectore"?

Prieš popiežiui Jonui Pauliui II išvykstant Lenkijon, kai kuriose didžiuosiuose Amerikos laikraščiuose pasirodė gana džiuginančių (lietuvių) užuominų. Taip pavz. milijoninio tiražo "Los Angeles Times" gegužės 27 d. laidoje įsidėjo AP pranešimą iš Vatikano, kad popiežiaus į kardinolus pakeltų 15 vyskupų tarpe yra vienas neskelbiamas — laikomas "in pectore" — Popiežiaus širdyje ir kad tik Popiežius nustatys kaip ir kada tą širdyje (paslapčiomis) laikomą naujo kardinolo pavardę paskelbti. Tame pat AP pranešime sakoma, kad Vatikano sluoksniuose spekuliuojama, kad tas "paslaptingasis" kardinolas gal būtų lietuvis, iš Vilniaus, Lietuvos sostinės, vyskupas Julijonas Steponavičius. Tokį esą, to pranešimo autorius susidares įspūdį pagal lietuvių exilų šaltinius. Tame pat laikrastyje taip pat pastebėta, net vedamajame (5. 31. 79), kad Vatikanas esą susirūpinęs pagerinti bažnyčios pozicijas ir kitur Rytų Europoje — ypač galbūt Čekoslovakijoje ir Lietuvoje.

Taip pat ryšium su Popiežiaus keltone Lenkijon — Lietuvos vardas buvo paminėtas ir vienoje pagrindinių Amerikos TV žinių laidoje, kur buvo pastebėta, kad esą labai daug lietuvių vyksia Lenkijon (Popiežiaus viešnagės metu), kad pasauliui parodyti Lietuvos katalikų bažnyčios gyvastingumą. Bet... kai Popiežiaus Lenkijon nūvyko — nei apie lietuvius, nei apie Lietuvą, nei jo kalbose nei spaudoje — nei žodžio. Mazų miaziausia kiek aš galėjau sekėti (TV ir spaudoje). Gal būt, kad tas "paslaptingasis" kardinolas bus paskelbtas birželio 30 d. kardinolų uždarme suvažiavime Vatikane. Turėkime vilties, kad jis bus lietuvis...

Itališkoji automobilių statybos bendrovė Fiat sutiko paimti ispanišką automobilių gamybos bendrovę, kuri nepajėgia išsiversti.

Meksikos flankoje tebesiveržia hafta iš rulatito vamzdžio. Audra ir vėjas trukdo darbą jūroje.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the 52-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America. Now Bonds mature in less than six years.

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety. Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

IŠ SAN FRANCISCO APYLINKĖS

PAVASARINIS LIETUVIŲ PASIŽMONĖJIMAS

Birželio 2 dienos savaitgalis, mo laikotarpis ir nežiūrint, jog Los Angeles lietuviams buvo dešimtimis mylių kai kam reitingas suėjimais bei kultūrinėmis pramogomis. Gimnaziją baigusiuji pagerbimas, šeštadieninės mokyklos 30 metų sukaktuvės, opera „La Bohème“, kurią be sveikintaučių dainavo solistė Birutė Dabšienė ir Regina Kungienė. Muzikos ansamblyje buvo pianistė Raimonda Apeikytė, operos režisierius Albinas Dainos Junior High baigimo suėiga, birželio 2 d. L.B. San Francisco apylinkės pavasarinis balius San Mateo mieste, čekų salėje. Keletą valandų pabuvau, nemažai pažįstamų sutikau.

Siaurinėje Kalifornijoje lietuvių gyvena labai išsisklaidę, tai matyti ir iš bendruomenės valdybos, nes ji sudaryta iš narių ne viename mieste gyvenančių. Pirmininkas Romas Tervydis ir spaudos informatorius Petras Andreika gyvena Pacifica mieste; vicepirmininkas Petras Šukelis ir parengimų vadovė Janina Šukelienė gyv. Oaklande; izdimink Albertas Astraitė Singlis San Francisco; sekretorė Danutė Janutienė gyv. Berkeley; parengimų vadovas Aleksandras Atutis, Pleasant Hill.

Vietinių lietuvių kalbama, jei parengimą teatvysta apie 60 publikos, skaitoma, jog blogai, o kai 80 — jau gerai, o jei susirenka šimtinė, tai visiškai gerai. Nežiūrint, kad šis pavasarinis balius buvo bendro taupymo

O. Metrikienė ir V. Dūda programos atlikėjai

Po pirmininko kalbos buvo koncertas. Solo dainavo Vytenis Dūda, jam pianinu pritarė Ona Matrikienė. Abu jie pakvietė tam vakarui buvo atskirai iš Los Angeles. Solistas V. Dūda padainavo dvi Onos Metrikienės kompozicijas iš muzikinio Galindos kūrinio ir dar keletą kitų dainų bei sveikintaučių kūrybos arijų. Abu menininkai publikos smarkiais plojimais pasveikinti.

Po programos buvo valdymo linksmoji dalis: vakarienė, šokiai, loterija ir pašnekėsiai. Salėje buvo apstu literatūros apie kitų parengimus, būtent kvietimai į Los Angeles jaunimo ansamblio „Spindulio“ birželio 24 d. dainų ir šokių festivalį, kurs bus Hollywood Paladium; liepos 4—8 dienomis latviai San Francisco mieste rengia dainų, šokių, muzikos festivalį ir spaudos parodą, jų kvietimai su plačiu programos aprašymu lietuvių baliuje padalinti.

Iš spaudos aišku, kad dabar daug lietuvių pensininkų iš višniū ar rytų Amerikos keliau-

ja apsigyventi Floridoje, mažiau beatvyksta į Kaliforniją. Tačiau gyvenimas įvairus, įvairūs reikalai ir sprendimai. San Francisco Liet. Bendruomenės valdyboje esantieji Romas Tervydis, Aleksandras Atutis ir Petras Andreika, sakyčiau, Kalifornijos naujakuriai, neperseniausai iš Illinojaus čia persikrausę. Baliuje buvo ir U. Gustaitienė, buvusio Lietuvos aviacijos viršininko gen. Gustaičio žmona. Ji iš Čikagos persikėlė į San Francisco miestą pės savo dukteris. Rasa Gustaitytė yra žymi amerikiečių spaudos žurnaliste.

San Jose mieste gyvenę Aldona ir Alvydas Kudirkos su trimis vaikais šį pavasarį išvyko apsigyventi Los Angeles apylinkėse. San Francisco mieste gyvenę inžinierius Izidorius Bartkus kovo 19 d. mirė. Gal prieš

IT'S AMAZING!

dvidešimt metų jis Čikagoje gy- teatro scenoje, o spalio mėnesį New Yorke.

Jurātė Nausėdaitė muzikos teatro scenoje

Nuo gegužės vidurio iki birželio 9 d. Mickey Rooney ir Ann Miller vėlame San Francisco teatre vaidino muzikinėje, linksnų nuotaikos programoje, atgaivindami senoviską „burlesque“. Be šių žvaigždžių scenoje yra 14 puošnių merginų šokių, dainininkių, be to — šuniukai ir treniruoti balandžiai.

Gegužės 26 d. numeryje Oakland Tribune nemažai vietos paskyrė savo reporterio pasikalbėjimui su Ann Jillian, idėja ir jos fotografijai. Ann Jillian — tai Jurātė Nausėdaitė, tačiau iš Oakland Tribune straipsnio neatpažinsi, jei nežinosi to slapto vardo, jog tai lietuvaite. Duodama trumpas biografinės žinios. Esanti gimusi Cambridge, Mass., augusi Los Angeles. Vaidybos profesinę karjerą pradėjusi Walt Disney filme „Babies in Toyland“.

„Sugar Babies“ — taip pavadinta Rooney ir Miller atkurtojo vėdevilio teatro programa, kurioje ir Nausėdaitė vaidina. Pokalbyje su reporteriu ji sakė, jog vulgarizmo jos repertuare nėra. Ji dainuoja ir treniruoti balandžiai atskrenda į sceną, nutūpia ant jos galvos ir ant pečių.

Paskutinėse San Francisco laikraščių reklamose rašoma, jog „Sugar Babies“ nuo birželio 13 d. bus Angeles Pantages

Dar apie karaimus

Prieš kurį laiką amerikoniškoje spaudoje buvo kelių žurnalistų rašiniai apie Trakų karaimus. Vienoje korespondencijoje minėjau, ką apie juos rašė Los Angeles Times.

Birželio 3 dieną Oakland Tribune perspausdino iš Christian Science Monitor straipsnį su žiniomis apie Trakų karaimus. Straipsnis pavadintas „Tiniest Russ minority dwindling“. Yra Pabaltijo žemėlapis, Lietuva su Vilniaus ir Trakų miestais. Plačiai rašoma apie viduramžių Lietuvą ir karaimų gyvenimą nuo anų laikų iki šių dienų, kai dabartis karaimų skaičių mažina.

J. Klauseikis

— Meksikos prezidentas norėtų paversti darbą meksikiečiams, bet ne vienas inžinierius nesima žemės gręžimo darbo naftai gauti.

— Meksikos specialistai patarė prezidentui samdyti amerikiečius naftai pasiekti žemės gilumoje ir sutikti naftą pardavinėti amerikiečiams.

GEGUŽINĖS — PIKNIKAI

Keičiasi pasaulis, keičiasi ir jo plunksnos. O dar, rodos, taip seniai laukdavom tų gegužinių — susitardavom su giminėmis ir pažįstamais ten susitikti, važiuodavom į tą pažmonį kaip kokius atlaidus kas savo mašinomis, kas autobusais, visais keliais traukdavom, tarsi piligrimai į Šiluvą. Moterys pasirūpindavo užkanda, o vyrai atsigėrimu: atsiveždavo pilnas šaldymo dėžes ir apguldavo jas visi prie pasitaikiusių stalų. Kiti net atsiveždavo savo stalus. Visi užė, linksminosi, dainas traukė. O kas maisto neturėdavo, tai gale daržo veikė virtuvė, iš kur sklindas kvapas kuteno nosį, todėl veik visi neiškęsdami ką nors paragaudavo.

Prie baro, kaip mūsų prie medaus, vienas kitą vaišino, seniai besimatę draugai ir pažįstami gėrė į sveikatą. Orkestras rėžė polkas, valsus ir tvistus — šoko seni ir jauni. Veikė loterijos, visi norėjo išbandyti savo laimę. Kartais pasikviesdavo ir kokią šokėjų grupę, kurios dalyviai, pasipuošę tautiniais drabužiais, natūraliai žalioj pievoj sušokdavo keletą tautinių šokių, o publika aplinkui jiems plodavo, ir džiaugėsi, kad jaunimas taip mikiškai sutartinai šoka, kaip toj dainoj: jauni šoka, žemė dreba, o apie senus nesakysiu, nes tai liestų ir mane.

Ir taip uždavo iki saulėlydžio. O rytojaus dieną dalindavos išspūdziais — gerais ar blogais. Sužinodavom visokių naujienų. O dabar, kaip tame A. Barausko eilėraštyje: „Visa prapuolė, tik ant lauko pliko, kelios pušelės apykrevės liko“. Galbūt, priežastis yra ta, kad užsi-

Atrodo, kad piknikavimo vietų krizę sumažino Naujienos. Jos rado piknikavimui gražų sodą, su gerais įrengimais ir didelė aikštė automobiliams pasistatyti. Miesto autobusus taip pat labai patogus privažiavimas. Atvažiuokite visi. Būsiu ir aš.

Viktoras Galeckas

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniai nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadeniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENU PIKNIKAS

ŠEŠTADIENĮ, LIEPOS 28 d.

WOSNIAKO SODE

2530 BLUE ISLAND AVENUE

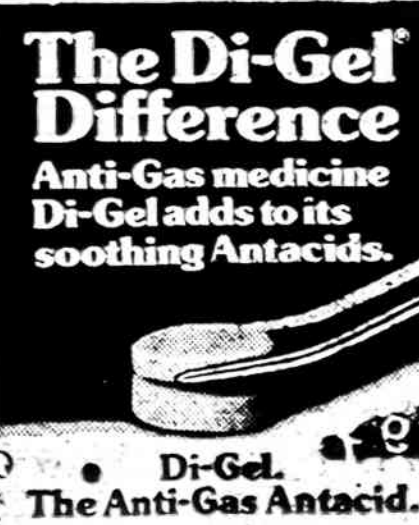
(26-ta gatvė, vienas blokas į rytus nuo S. Western Avenue)

Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

Rėmėjams bus paskirstytos gausios, vertingos dovanos.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. P. I. Kušnerio PIETRYČIO PABALTIOJ ETNINĖ PRAEITIS

Kieti viršeliai, 214 psl. \$10.30

2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.

Minkšti viršeliai \$10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Minkšti viršeliai \$15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.

Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1735 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6198

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusel metų	\$16.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$ 9.00
Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per	viename mėnesiui	\$ 3.00
ix months, \$10.00 per 3 months. In	Kanadoje:	
other USA localities \$30.00 per year,	metams	\$23.00
\$18.00 per six months, \$9.00 per	pusel metų	\$18.00
three months. Canada \$33.00 per year;	viename mėnesiui	\$ 3.50
other countries \$34.00 per year.	Užsieniuose:	
20 cents per copy.	metams	\$34.00
Nuo gruodžio pirmos d.	pusel metų	\$18.00
Dienraščio kainos:	viename mėnesiui	\$ 4.00
lituagijoje ir priemiesčiuose:	Naujiene eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-	
pusel metų	drė, 1735 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiams	Ill. 60608. Telef. 421-6100.	
viename mėnesiui	Pilnais reikiais siūti pakeičia	
	Money	
litose JAV vietose:	Orderiu kartu su užsakymu.	
metams	\$30.00	

NAUJIENŲ rinkinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 13 val.

Svarbūs Carterio ir Brežnevo pasitarimai

Penktadienį JAV prezidentas Jimmy Carteris susitiks Vienoje, Austrijos sostinėje, su Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos pirmininku Leonidu Brežnevu. Oficialiai įvedu suvažiavus strateginių atomo ginklų sutarties pasirašyti, bet tikrumoje įvedu planuoja aptarti visus pasaulio taikos reikalus. Pirmą dieną jiems rūpi taika tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Viskas paruošta, kad strateginių ginklų sutartis galėtų būti pasirašyta pirmadienį, birželio 18 d., bet šiandien sunku būtų pasakyti, ar ta sutartis bus paruošta iki pirmadienio. Sekretorius Cyrus R. Vance, grįžęs iš pasikutinio pasitarimo su A. Gromyka, pareiškė, kad pagrindiniai sutarties punktai jau aptarti. Jis čia pat pridėjo, kad dar yra likusios kelios techninės smulkmenos, kurias specialistai aptars ir duos teisingą sutarties formą, bet iki šios dienos amerikiečiams specialistams nepavyko susitarti su tokiais pačiais sovietų ekspertais. Pagrindiniai klausimai abiem pusėm suprantami ir aiškūs, bet aiškumas pasibaigia, kai reikia duoti teisingą kalbą sutarties smulkmenoms.

Tai sako, kad patys pagrindiniai dalykai nėra tokie aiškūs, kaip aukštesiems pareigūnams, ne specialistams atomo ir elektronikos srityse, atrodo. Svarbiausia, kad ši strateginė sutartis buvo kompromisų vaisius, bet Brežnevas niekad neturėjo drąsos pažūrėti į klausimo esmę. Sovietų šnipai praeito karo eigoje pavogė kelis svarbius atomo skaldymo, amerikiečių nustatytus dėsnius ir pasigamino atomo bombą. Maršalas Grečko pajėgė įtikinti visus sovietų karo vadus ir įtakingesnius partijos vadus, kad atomo bomba sudarys rusams geriausią sąlygą pasauliui užkariauti. Rusai neturėjo duonos ir apavų, bet bombų prisigaminę. Gamybos procesas jiems parodė, kad atomo bombos yra labai brangios. Ir svarbiausia, kad turimomis bombomis pasaulio dar nevaldysi. Sovietų maršalai planavo įsitaikyti kelias atomo bombas Kuboje, o iš to prietilčio paversti Ameriką, bet nieko iš to neišėjo. Prezidentas Kennedy liepė Chruščiovui atsaukti laivus su atomo bombomis, nes JAV yra pasiruošusios jų į Kubą neįleisti.

Sovietų maršalai buvo pasiruošę atomo bombomis išnaikinti visą komunistinę Kiniją, bet prez. Niksonas irgi šiuo atveju rusams pasakė, kad Kinijos negalima naikinti atomo bombomis, nes tai sukels tarptautinį konfliktą ir naują pasaulinį karą. Sovietų maršalai ir šiuo atveju turėjo keisti savo planus. Jie buvo galingi, bet jie žinojo, kad Amerika yra dar galingesnė. Jie nenorėjo rizikuoti nauju pasauliniu karu.

Sovietų karo vadovybė nutarė testuoti pasiruošimus naujam atomo karui. Juo daugiau bombų jie pasigamino, tuo didesnę pažangą atomo srityje padarė amerikiečiai.

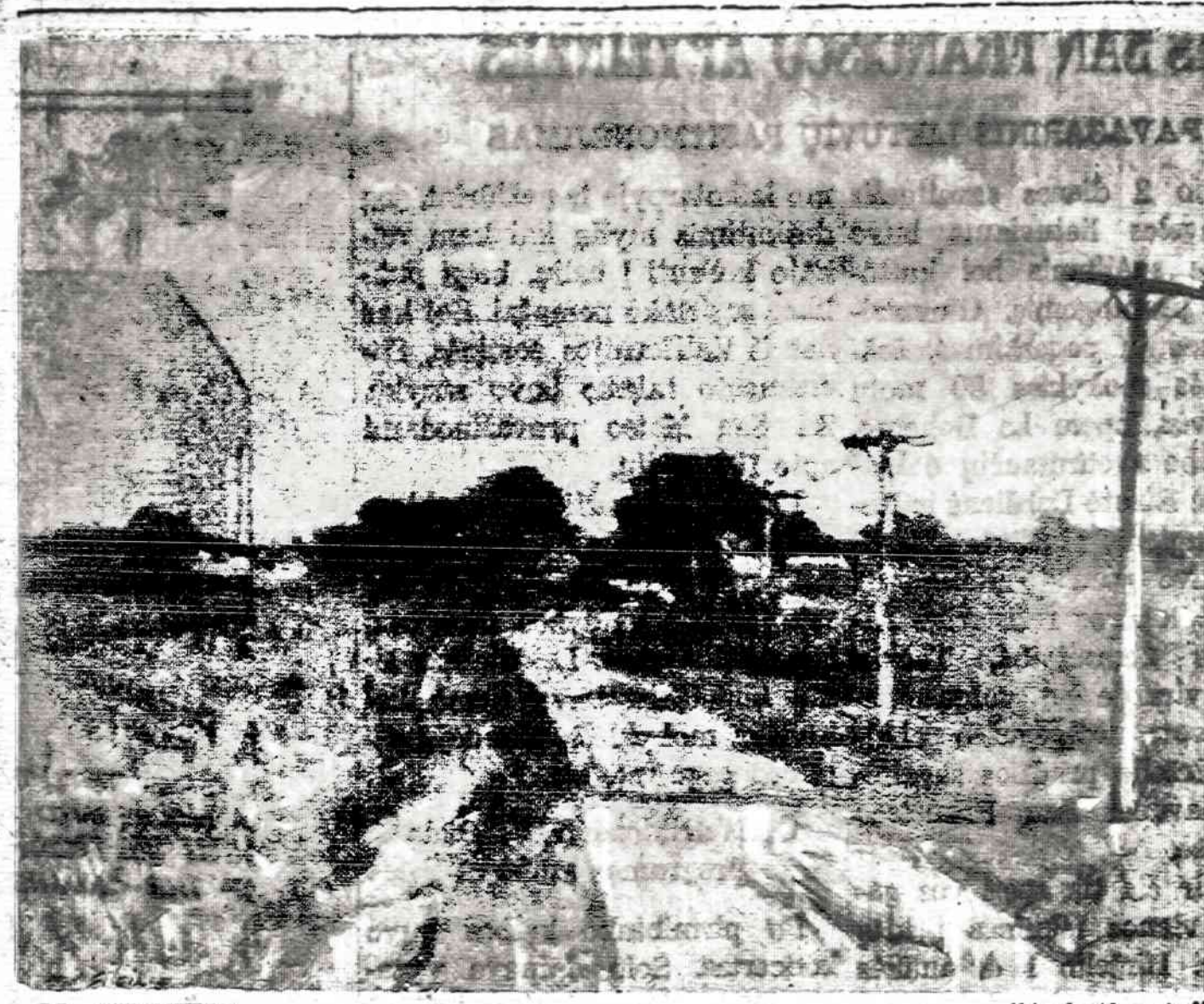
Sovietų specialistai atsiekė daug nuolaidų atomo ginklų gamybos srityje, nes tikėjosi ne tik pasivyti, bet ir pralenkti amerikiečius. Brežnevas manė, kad jau atėjo laikas amerikiečius priversti daryti nuolaidas naujoje atomo sutartyje, ir įtikinti juos, kad jie darytų nuolaidas ir prekyboje. Brežnevas, maršalų raginamas, ne tik kaip lygus su lygiu nori tartis, bet jam atrodo, kad jis gali amerikiečius paspausti ir išsiderėti pačias lengviausias prekybos sąlygas. Sovietų valdžia yra pasiruošusi Amerikoje, be jėgų, pirkti gausias elektronikos mašinas, kurios rusams yra tiek pat reikalingos, kaip ir kiniečiams.

Prezidentas Carteris pirmame pasitarime su Brežnevu pasiūlė sumažinti atominį ginklų gamybą. Viena, ji nereikalinga, nes žmonija prie atominio karo neprivalo eiti, o antra — atominės bombos, kokios jos bebūtų, labai brangiai kainuoja. Prezidentas Carteris žino, kiek bombos kainuoja amerikiečiams ir kiek jos kainuoja rusams. Jis du kartu patarė Brežnevu tiki daug ir tokių brangių bombų negaminti, bet Brežnevas nepatikėjo. Jis manė, kad jis gali dar kartą paspausti Sovietų Sąjungos vergus, ir krašto jėgas skirti atomo ginklams.

Radikas pranešė, kad prez. Carteris į Vieną nešasi naujausio atomo ginklo modelį. Tai bus tokios bombos, kurios galės skrieti nurodyta kryptimi, galės pakeisti kryptį, skrieti kita kryptimi, aukštyn, žemyn arba apsisukti ir skrieti atgal. Apie šią naują atomo ginklų rūšį amerikiečiai mažai nežino, bet jiems jau pranešta, kad prezidentas Carteris jau paprašė Kongresą paskirti 30 milijonų dolerių naujoms, atomo bomboms gaminti. Jeigu Brežnevas nepristabdys sovietinio apsiginklavimo, tai jo ūkis dar labiau susilpnės, nes valstybės darbo jėga turės ir toliau būti skiriama apsiginklavimui.

Prezidentas Carteris galės Brežnevu parodyti modelius, kaip nauja atomo ginklų rūšis veiks, nes mokslininkams jie negalėtų būti didele paslaptimi. Sovietų elektronika silpna, bet tai nereiškia, kad jie negalės naujų paslaptį pasivogti iš amerikiečių. Prezidentas Carteris galės naujos ginklų rūšies negaminti, jei Brežnevas ir visa sovietinė sistema nesiruoš karams, bet taikai. Prezidentas nori taikos Europoje, Artimuose Rytuose, Pietų Azijoje ir vandenynuose. Prezidentas Carteris siūlo taiką bent mūsų amžiui, bet reikia dirbti taikai, o ne karams. Prezidentas Carteris galės padaryti naujas koncesijas, bet jos neturės didelės svarbos, jei Brežnevas ruoš rusus karui. Karui tada ruošis ir Amerika. Tuo atveju visos strateginių atomo ginklų sutartys vieniems ar dviem metams pasirašytos, bus bevertės, nes naujų atomo ginklų gaminimas eis visu smarkumu.

Brežnevas turi kitų tikslų. Brežnevas žino, kad visa Sovietų Sąjungos pažanga pasiekta karo jėga. Jam sunku suprasti pasaulį be karo. Jis pats padarytas sovietų maršalu, kad padėtų kariams siekti svarbiausio tikslo, kurį jiems įkalė maršalas Grečko. Be to, Brežnevo sveikata silpna. Sekti posėdžius jis gali tik dvi valandas. Vėliau jam reikalingi vaistai ir poilsis. Jam svarbu pasirašyti

M. SILEIKIS

"Anksti rytą"

J. KREIVENAS

IŠMOKIME GERBTI MIRUSIUS TAUTOS DIDVYRIUS!

Paskaitius mūsų periodinę prozą musikratyti. Ar mes jau spaudą ir pasiklausius viešų ir serganti ir išmiršanti tauta, sa- užkuliniu kalbų, liūdnas ir skaudus vaizdas, kad lietuviai lietuvių neapkenčia ir stengiasi vien kitam visokiais būdais pakenkti ir apjuodinti, ko giliau įgelti-įskaudinti, ar moraliai apjuodinti. Tai požiūris, kad trūksta kai kam išsiauklėjimo ir at- tymui meilės.

Daugumoje iš tokių kerštau- tojų ir paplavų pilsytojų, pasi- rodo, kad gyvenimo vienas an- ro nebuvo sutikę ir jokių skria- vų vienas kitam asmeniškai ne- valome kaip galint greitai pa- ra padare, o tik dėl skirtingų ištikiminių ar pažiūrų, vienas kitam stengiasi kuo daugiau iš- lieti savo neapykantos ir paro- dyti nedėkingumą. Pasielbėta gyvenime, kad mūsų tarpe dalis tokių neapykantų kyla dėl tu- dios ir kvailios garbės, ne užtar- nautų titulių ir vadovaujančių vėjų varžybose.

Tokios tuščios neapykantos kovos, kultūringose tautose jau- seniai yra atgyventos, pasmerk- tos ir į šūkšlyną išmestos. Tad mažai ir šandien, tik liūdna ir ir mūsų tautai jau laikas sukul- graudu, kad mes juos retai pri- tūrėti ir tokių nekultūrinių pa- simenime ir tinkamai nepager-

strateginių ginklų sutartį, kad jis galėtų bent vieneriems metams apraminti sovietų karo mašinos vadus, pasiūvo- sius pavergti visą pasaulį ir jam primesti sovietinę išna- dojimo sistemą.

Prezidentas Carteris dar kartą bandys įtikinti patį Brežneva ir artimiausius jo patarėjus siekti taikos. Ar jam pavyks patį Brežneva ir kitus sovietų vadus įtikinti — netolima ateitis parodys.

prozą musikratyti. Ar mes jau serganti ir išmiršanti tauta, sa- vo dvasiniais ir patriotiniais jausmais, kad nesuvokiame kada ir ką turime smerti ar gerbti?

Labai gaila, kad mūsų tarpe yra nemaža tokių "patriotų", kurie nesupranta savo tautos tikrųjų idėjų ir neatskiria, kas tautai yra gyvybinis egzistenci- jos klausimas ir kas yra kenks- mingas-mirtinas. Ir dėl to, mū- ro tarpe išsivysto neapykantos ir erzeliai. Ši tautos "vėžį" pri- šalinti, nes, priešingai, mes su- nyksime ir...

Mes nepratę gerbti savo tau- tos nusipelnusių veikėjų ar net dyti nedėkingumą. Pasielbėta gyvenime, kad mūsų tarpe dalis tokių neapykantų kyla dėl tu- dyos ir kvailios garbės, ne užtar- nautų titulių ir vadovaujančių vėjų varžybose.

Tokios tuščios neapykantos kovos, kultūringose tautose jau- seniai yra atgyventos, pasmerk- tos ir į šūkšlyną išmestos. Tad mažai ir šandien, tik liūdna ir ir mūsų tautai jau laikas sukul- graudu, kad mes juos retai pri- tūrėti ir tokių nekultūrinių pa- simenime ir tinkamai nepager-

tuvų tauta nuo senų amžių, sa- kovos, kultūringose tautose jau- vo istorijoje turėjo nemažai tautos didvyrių. Jų turime ne- tos ir į šūkšlyną išmestos. Tad mažai ir šandien, tik liūdna ir ir mūsų tautai jau laikas sukul- graudu, kad mes juos retai pri- tūrėti ir tokių nekultūrinių pa- simenime ir tinkamai nepager-

— Skokie miesto žydų bend- rovių pardavė Rodezijai JAV malūnsparnius.

biame, kaip tai daro kultūrin- gos tautos.

Tik dėka mūsų tautos karžy- gių-didvyrių, kurių 1918-1920 metais buvo iškovota lietuvių tautai laisvė ir Nepriklausoma Lietuvos valstybė. Netekus Lie- tuvai nepriklausomybės, mūsų tautos karžygiai-partizanai su- dėjo tūkstančius savo gyvybės aukų ant Tėvynės aukuro dėl tautos laisvės. O, kaip mes juos dažnai prisimename ir pager- biame?...

Gal nevienas, iš mūsų išeivi- jos, jiems primeta žodį "bandi- tai", nes juos taip vadina oku- panto tarnai.

1972 m. gegužės mėn. 14 d. Kaune, 19 metų amžiaus gimna- zistas Romas Kalanta, neapkęs- damas okupanto, priešpaudęs ir tautos išnaudojimo, vedamas patriotinių jausmų ir neapykan- tos tautos priešui, Lietuvos jau- nimo vardu, ryžosi pareikšti okupantui grieštą protestą, pa- aukodamas savo gyvybę ant Tė- vynės aukuro. Jis viešai Kauno teatro sodyje padegė savo rū- bus ir degandamas ugnyje šau- kė Lietuvai laisvės!

Kalantos mirties ugnis pade- gė Kauno miesto gyventojų šir- dis ir išsukė į gatves viešai de- monstracijai dėl tautos laisvės ir Nepriklausomos Lietuvos. Tris dienas ir tris naktis Kauno gyventojai, išsėję į gatves, štur- mavo kaip jūra audroje. Nešini plakatus ir tautos vėliavas, dai- navo patriotines dainas ir šaukė laisvės Lietuvai, grumdami su okupanto tarnais ir KGB agentais.

(Bus daugiau)

— Skokie miesto žydų bend- rovių pardavė Rodezijai JAV malūnsparnius.

ANDRIUS RYLISKIS

FRAGMENTAI IŠ PRAETIES MIGLŲ

(Tėsinys)

Po to, vokiečiai karininkas pasakė, kad jis itaria mus rusų bolševikų šnipais ir pradėjo gin- kluoti vokiečių kariai stumti juos prie griovio, o mane prie didelio lentomis apkalto sunkvežimio- lavoninės. Pamačiau krūvą lavonų, vokiečiams atidarius duris. Vokiečių kalba iš susijaudinimo išgaravo pas mane. Atsimenu be sąryšio karto- jau: Ich bin Kommunist Gefengener ir Gefaenn- gnis in Marijampole!

Sakiausi, kad gerai kalbu lietuviškai ir rusi- kai. Prašiau pakviesti lietuvių arba rusų kalbų vertėją.

Vokiečiai karininkas atvedė prie manęs buvusį pavolgio vokiečių, savo vertėją. Pastarasis su pa- volgio akcentu taisyklina rusų kalba pradėjo mane klausinėti. Aš jam trumpai papasakojau apie savo areštą ir kaip atsiradau šioje mašinoje. Paklausė kokį darbą dirbau Lietuvoje. Pasakiau, kad mokytojau, vertėjas paklausė iš kokio va- dovėlio mokinausi psichologijos. Atsakiau, kad pas mane Lietuvoje plačiai buvo vartojamas Čelpa- navo psichologijos vadovėlis. Po to vertėjas kla- sinėjo, ar aš pažįstas tuos du automobilyje, buvu- sius vyrus. Pasakiau, kad matau juos pirmą kar-

lą, bet kadangi jie pažįstami su Simno policijos nuovados viršininku ir pastarasis įprašė juos ma- ne pavėžinti iki Alytaus, tai aš laikau juos ne šni- pais, bet padoriais žmonėmis.

Dabar išgirdau ir studentą atgavusį lygsvarį ir aiškinantis pakenčiamai vokiškai. Mano vertė- jui pasikalbėjus su karininku, pastarasis liepė studentui sėstis į mašiną šoferiauti, o mums ki- tiem dviem užimti mašinos užpakalinę automobi- lio sėdynę ir mums visiems nejudant tylėti, o gre- ta šoferio pasodino du vokiečius karius su užtai- sytais revolveriais rankose. Vieno revolveris buvo nugręžtas į mūsų šoferį, o kito — į mus abu.

Vokiečiai įsakė mūsų šoferiui studentui vykti kolonos viduryje, o pasiekus Alytų — pasukti Pir- mojo pėstininkų Pulko gatvę į Alytaus vokiečių komendantūrą, įsikūrusią šaulių namuose, miesto parko pakraštyje.

Birželio mėn. 25 d. (trečiadienį) skaišti ryto saulutė pasveikino mūsų lėtai judančią karišką ko- loną Alytaus kalvelėse. Vokiečių kolona nuslinko į ulonų pulko karievis, o mes pasukome Pulko gatvę ir nuvažiavome prie šaulių namų.

Iėjus į platų koridorių, krito į akis "raudona- sis kampelis", apstatytas komunistiniais "balvo- nais" ir transparentais su komunistiniais šūkiais. Čia Stalino, Lenino, Molotovo, Kaganovičiaus ir kt. paveikslai.

I komendantūrą mus tris įvedė revolveriais ginkluoti vokiečiai ir žodžiu paaiškino dežurno- jantiems sulaikymo aplinkybes. Dežuruojantis vokiečių karininkas pasiuntė užsimiegojusį vokie- tį karį į priešais šaulių namus buvusią rusų NKVD įstaigą. Atėjo lietuvis policininko rūbais. Jis pa- sveikino mane ir pasakė vokiečių karininkui, kad mane asmeniškai ir iš bylos gerai pažįstas. Ko- mendantūros dežuruojantis vokiečiai karininkas liepė jam paimti mane savo globon ir pristatyti saugumo viršininkui. Taip atsiradau buvusioje rusų NKVD baisioje įstaigoje ne kaip tardomas ka- linys, bet kaip laisvas lietuvis.

Sovietų NKVD įstaiga buvo įsikūrusi Čepo na- muose. Buvo tuose namuose 6 kambariai: kabine- tas, svečių kambarys, miegamasis, valgomasis ir virtuvė. Kabinetas buvo paverstas laukiamuoju, svečių kambarys NKVD įstaigos viršininko kabi- binetu, miegamasis — tardymo kambariu, nes jo langai buvo užkalti geležinėmis stangomis, o val- gomasis kambarys paverstas archyvu. Pastaraja- me pasieniais ant grindų pridėliota kelt šimtai by- lų su seksotų pranešimais, o jo viduryje pastaty- ta sena minkšta sofa, matyt, būdinių pareigūnų poilsui ir prie lango netoli virtuvės durų stovėjo nedidelis stalas. Kambario grindys nešvarios, se- nai valytos, pilnos šaulių būrių vėliavų gabalų ir juostų.

Policininkas liepė sėstis į sofą palaukti. Greit

ant stalo atsirado: cukrus, kava, duona ir sviesto gabalėlis. Baigus užkandžiai, atėjo saugumo viršininkas, lietuvis, aukšto ūgio apyjaunis ne- pažįstamas vyras.

Papasakojau apie kelionės nuotykius ir gir- dėta Simne gauda, kad A. Čaplikas turėtų par- vykti pas šeimą į Alytų iš Pošnios. Bet kažkodėl dėl jo likimo suabejojau, nes jis buvo stambaus kūno sudėjimo, trumpai nukirptais plaukais, pil- komis pusiau galife kelnėmis, batutas ir juodu švarku apsirengęs. Jis labai buvo panašus į persi- rengusį rusų karį. Dabar Simnas-Alytus keliu juda didelės vokiečių karių valymo kolonos. Aly- taus raudonosios armijos skaitlinga kariška įgula, ginkluota slapstosi Alytaus apylinkėse ir net plė- šikauja. A. Čapliko padėtis yra tikrai keblė ir, jei neturės kantrybės, tai gali būti ir tragiška.

Viršininkas taip išvedžiojo:

— Vokiečiai pradėjo karą sekmadienį, birželio mėn. 22 d., 3 val. 30 min., o dvyktą valandą die- nos jų tankai ir motorizuoti daliniai jau buvo Aly- tuje. Plento ir miesto tiltai per Nemuną liko sveiki. Vokiečių vermachto daliniai pirmą karo dieną padarė apie 150 kilometrų. Jie išblaškė Marijamp- lės, Alytaus ir Prienų skaitlingas rusų karių įgulas.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
938 S. Mannheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
šias antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandoms pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikriną akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS.
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią,
ir penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatų, protezų, Mod. bėgimo
džaių, specialiai pagaminta koma.
(Aren Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadienį 9-1
2650 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: Prospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

DR. A. MILIUS

Moteryų ligos, chirurgija.
5037 Central Ave.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-1004

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai. Pilna apdrauda
JAMA KAINA
R. BERENAS
Tel. WA 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO TEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
-5:30 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vadovė Aldona Dautas
Telef.: HEMlock 4-2411
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Šeštadieniais 7-8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110-AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

Augius Ilustracija

P. KUŠNERIO SURINKTOS ŽINIOS APIE PABALTIOJĄ TAUTĄ

(Tęsinys)

Sis "atradimas" juo labiau nuo-
so ne ankstyvesniai, kaip XV
stabus, kad visur naujakuriai
duoda pavadinimus naujoms so-
dyboms pagal savo ankstyves-
nes gyvenamąsias vietas. Tokiu
būdu pvz. vokiečiai naujakuriai
pavadinavo savo kaimą Uderbal-
len pagal netolimo prūsų pilka-
pio Udergraben vardą, o kaimą
Georgenwalde — pagal vardą
miško (George) — lietuviškai
miškas? — P.J.), kur kūrėsi nau-
ja sodyba. Tai verčia tyrinėto-
ją, perspėja Mortensenas, atsar-
giai spresti kokias etninei grupei
priklausė gyvenviečių steigėjai,
o ne daryti sprendimus vien iš
pavadinimų. Be to, daug gyven-
viečių gavo savo pavadinimus
pagal jų savininkų pavardes, o
žmonių pavardės, Mortesen-
no nuomone, ne taip jau tiksliai
nusaką jų tautybę, ir "daug vo-
kiečių nešioja nevokiškas pa-
varden". Iš to Mortensenas pa-
darė išvadą, kad gyvenviečių
pavadinimų kalbinis pobūdis ne
visuomet gali būti kriterijumi tau-
tinei gyventojų sudėčiai nustat-
yti.

Tai buvo įvadas rimtesniam
puolinui.

"Labai pritariamai" nagrinė-
damas toponimikos medžiagą,
kuria surinko Gerullis, Morten-
senas pasiūlė gyvenviečių pava-
dinimus suskirstyti į šešias ka-
tegorijas pagal jų galūnes.

Prie pirmos kategorijos jis
priskyrė pavadinimus, kurių ga-
lūnės baigiasi -nicken ir -keim.
Prie antros — su galūnėmis
-au (ankščiau -ow ir -aw).
Prie trečios — su galūnėmis
-itten.

Prie ketvirtos — su galūnė-
mis -elinen, -amen (ankščiau
-ein, -ain ir -en) ir -jēnen.

Prie penktos — su galūnėmis
-lauen.

Prie šeštos — su įvairiomis
kilomomis galūnėmis.

Po to "tyrinėtojas" ėmėsi ana-
lizės. "Gyvenviečių pavadinimai
su galūne -nicken dažnai pasi-
taiko srityse, kurios buvo apgy-
ventos palyginti vėlai", rašo
Mortensenas. Pvz. Sudūvių kam-
pas, lietuvių gyvenamas jau Or-
dimo laikais, turi daug pavadin-
imų, kurie baigiasi galūne -ni-
cken. Iš to Mortensenas daro iš-
vadą, kad visi šie pavadinimai
"nauji", "vėlyvi". Taip pat "nau-
ji" visi pavadinimai, kurie bai-
giąsi galūne -keim. Jie prikau-

so ne ankstyvesniai, kaip XV
a. periodui, nes Hanso Morten-
seno žmona, Gertrūda Morten-
senienė "irodė", kad lietuvių at-
sirašo Rytų Prūsijoje tik XV
amžiuje, o galūnė -keim, kuri
atitinka "lietuvių" -kelmen, prū-
sai esą pasisavinę iš lietuvių (H.
Mortensen, 1923, psl. 313).

Irodymui, kad visi Mortesen-
o tvirtinimai yra grynai nesąmo-
nė, čia pateikiame datas (pagal
Ordino dokumentus), kada Ry-
tų Prūsijoje atsirado gyvenvie-
čių pavadinimai su galūnėmis
-kaym (-keim) (G. Gerullis,
1922 psl. 28, 52, 53):
Kaymino, Kamines (1362),
Heilsbergo apygarda
(Bus daugiau)

• Rudosios žiurkės atkeliavo
į Europą iš Azijos drauge su
grįžtančiais Kryžiaus karų da-
lyviais, gi Amerikoje atsirado
lake revoliucijos. Kai 1930 m.
Kansas valstijoje būvo didėję
sausra, tai iš ten išbėgo visos
žiurkės.

Hot Springs, Ark.

Amerikos Lietuvių Tarybos
vietos skyrius ruošia mūsų tau-
tos tragiškųjų birželio įvykių

FASTER WAYS WITH MICROWAVES

Tired of north-of-the-border
meats? Then go south with a
Mexican flair. According to
Kellberg Company and Whirl-
pool Corporation home econo-
mists, Mexican Stuffed Peppers
prepared in your microwave
oven can give you a taste of
Mexico right in your own
kitchen. But don't stop with
the main dish. End your micro-
wave mealtime adventure with
Brain Custard Surprise.

MEXICAN
STUFFED PEPPERS
Total cooking time: 23 minutes
6 large green peppers
Salt
1 lb. ground beef
1 medium-size onion, sliced
2 cups Rice Krispies cereal
1 teaspoon instant minced
garlic
1 teaspoon chili powder
1 teaspoon salt
1/2 teaspoon pepper
1/2 teaspoon sugar
1 cup sliced, pitted, ripe
olives
1 can (8 oz.) tomato paste
1 can (16 oz.) whole peeled
tomatoes, drained
1/2 cup shredded sharp
cheddar cheese
Wash peppers. Cut off tops
and remove seedy portions.
Lightly salt inside of each pep-
per. Place peppers, cut side up,
in 12 x 7 1/2 x 2-inch glass bak-
ing dish. Set aside.

Place ground beef and onion
in 8 x 8 x 2-inch glass baking
dish. Stir to combine. Cook, un-
covered, at HIGH 6 to 7 min-
utes or until beef is cooked.
Stirring occasionally. Drain off
excess drippings. Add remain-
ing ingredients except cheese.
Stir to combine, cutting toma-
toes into pieces with spoon.
Spoon into peppers, dividing
evenly. Cover stuffed peppers
with plastic wrap. Poke several
holes in plastic wrap to allow
steam to escape.

Cook at HIGH about 15 minutes or until filling is thoroughly
heated and peppers are tender. Sprinkle tops with cheese. Cook
at HIGH until cheese melts. Makes 6 servings.

BRAN CUSTARD SURPRISE
Total cooking time: 12 minutes
2 eggs
1 1/2 cups milk
1/2 teaspoon salt
1/2 teaspoon ground nutmeg
1/2 cup seedless raisins
1/2 cup sugar
1/2 teaspoon vanilla flavoring
1/2 cup Cracker 'n' Bran cereal
1/2 cup seedless raisins
In medium-size mixing bowl, beat eggs until foamy. Stir in
remaining ingredients. Portion evenly into four 6-ounce glass
custard cups. Place in shallow glass baking dish filled with about
1 inch of hot water.

Cook at HIGH 6 minutes. Rotate and cook at HIGH about 6
minutes longer or until knife inserted near center comes out
clean. Let stand 5 minutes before serving. Serve warm with ice
cream or whipped topping, if desired. Makes 4 servings.

NOTE: Custards may cook at slightly different rates because
amount of custard in each cup tends to vary.

MICRO TIP: What's delicious in soups, sandwiches, spaghetti,
and cocktail sauce? Meatballs, of course. Whirlpool home econo-
mists suggest that you make several batches to freeze so you'll
have the makings for a quick meal on hand. Basic ingredients:
ground beef, your favorite seasonings, egg, liquid, and Kellberg's
Corn Flake Crumbs. Form into 1-inch balls, and place in 9-inch
glass pie plate. Cook, uncovered, at MEDIUM for 8 minutes, turn-
ing meatballs over and rearranging twice.

minėjimą, kuris įvyks birželio mėn. dalyvaui ir pagerbti mūsų
16 d. YWCA salėje, 500 Qua-
tautos kanki-nus, vienus jau žu-
paw ave., šeštadienį 3 val. po
vonus, kitus dar vė tebeke-
nie'u. Programa bus tikrai do-
siarius.

Po minėjimo, sekmadienį —
birželio 17 d. 10 val. ryto šv.
čio — aktorė, dainininkė Lai-
ma Rastonytė ir jos vyras kom-
pozitorius, muzikas Darius La-
pinskias atliks muziką, dainos
pinksas atliks muziką, dainos
ir žodžių pynę išstremtiesiems
ir žuvusiems pagerbti. Šalta to,
vietos gyventojų pedagogas, ra-
tikas D. Lapinskias, mūves mus
syto'o Petro Meldeiko paskai-
ta, Sibiro tremtinės Stefanijos
Rukienės žodis, Prano Lenber-
to poezija, pritaikyta minėjimo
temai, skaityma Eleonoros Ras-
tenienės.

Minėjimui praversti pakviesta
radio valandėlės "Leiskit į Tė-
vynę" vedėja Salomeja Smažie-
nė. Vietos ALTOs skrybiaus vė-
lodyba su pirminku Vincu Ras-
tiniu kviečia visus Hot Sprin-
g ir apylinkėse gyvenančius lietu-
vius šiame įspūdingame minėji-
m.

S. Š.

Mylimam vyrui A. + A.

BRONIUI BARCEVIČIUI-BARUI
mirus, jo žmonai Marijai, Amerikos Lietuvių Tarybos
tarnautojai, reikiame gilia užuojautą ir kartą liūdime.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Penkių Metų Mirties Sukaktis

A. A.

DAN MILLER

Gyv. Rhinelander, Wisconsin

Mirė 1973 m. birželio mėn. 14 dieną, sulaukęs 81 metų amžiaus
Gimęs Lietuvoje. Kruopų vals. Kalėnu kaimė.
Palaidotas Northwood Memorial Garden kapinėse, Rhinelander,
Wisconsin.

Paliko mūliadę: žmona Nellie, gimusi Abraškevičiūtė, sesuo An-
tina Valentienė, gyv. Lietuvoje, ir kiti gimines, draugai bei pažis-
tami.

Mes Tave, mūsų Brangiausią niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįsi, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka:

Žmona, sesuo, giminės

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Tu paruoši stalą mano alkūvėlėje, mano prispaudėjams stebinti. Tu pa-
tepi aliejumi mano galvą. Mano taurė sklindina." — Psl. 23:5.

Religinių stalų yra daug ir ant jų dedami įvairūs, skirtingi ir vienas
kitam priešingi pamokslai. Didžiojoje ant tų stalų padėtasis maistas yra
sugadintas jo prirengėjų neįsiamyumu. Kai kuris yra surūgęs ar supelėjęs,
nes yra užsilikęs nuo tamsiųjų viduramžių. Ant religinių stalų kartais de-
dami patys "velnių pamokslai". (2r. 1 Tim. 4:1). Todėl apaštalas Povilas
kuoda štai kokią patarimą: "Jūs negalite dalyvauti prie Viešpaties stalo ir
prė pikty dvasių stalo". (1 Kor. 10:21). Mes juk turime Viešpaties stalą
ant kurio yra padėtas sveikas, tinkamas ir galvinantis maistas, dieviškos
tiesos, ypatingai prirengtos tikėjimo namiškiams. Prie to stalo gali ateiti vi-
si, kurie alksta ir trokšta teisybės ir tokie bus pasotinti.

SV. RASTO TYRINETOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago		AMBULANSO PATARNAVIMAS
Lietuvių		TURIME KOPLYČIAS
Laidotuvių		VISOSE MIESTO DALYSE.
Direktorių		
Asociacijų		

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3577

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1138

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6166

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:
Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per
six months, \$10.00 per 3 months. In
other USA localities \$30.00 per year,
\$16.00 per six months, \$9.00 per
three months. Canada \$33.00 per year;
other countries \$34.00 per year.

20 cents per copy.
Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:
Lituanijoje ir priemiesčiuose:
metams \$33.00
pusių metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00
vienam mėnesiui \$3.00
Užsieniuose:
metams \$34.00
pusių metų \$18.00
vienam mėnesiui \$3.00
Naujienuos elna kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
druvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pilnasis reikia gauti pake Money
Order karte su užsakymu.
JAV vietose:
metams \$30.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Svarbūs Carterio ir Brežnevo pasitarimai

Penktadienį JAV prezidentas Jimmy Carteris susitiks Vienoje, Austrijos sostinėje, su Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos pirmininku Leonidu Brežnevu. Oficialiai įvedu suvažiavus strateginių atomo ginklų sutarties pasirašyti, bet tikrumoje įvedu planuoja aptarti visus pasaulio taikos reikalus. Pirmo eilės jiems rūpi taika tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Viskas paruošta, kad strateginių ginklų sutartis galėtų būti pasirašyta pirmadienį, birželio 18 d., bet šiandien sunku būtų pasakyti, ar ta sutartis bus paruošta iki pirmadienio. Sekretorius Cyrus R. Vance, grįžęs iš paskutinio pasitarimo su A. Gromyka, pareiškė, kad pagrindiniai sutarties punktai jau aptarti. Jis čia pat pridėjo, kad dar yra likusių kelių techninės smulkmenos, kurias specialistai aptars ir duos teisingą sutarties formą, bet iki šios dienos amerikiečiams specialistams nepavyko susitarti su tokiais pačiais sovietų ekspertais. Pagrindiniai klausimai abiem pusėm suprantami ir aiškūs, bet aiškumas pasibaigia, kai reikia duoti teisingą kalbą sutarties smulkmenoms.

Tai sako, kad patys pagrindiniai dalykai nėra tokie aiškūs, kaip aukštiems pareigūnams, ne specialistams atomo ir elektronikos srityse, atrodo. Svarbiausia, kad ši strateginė sutartis buvo kompromisų vaisius, bet Brežnevas niekad neturėjo drąsos pažūrėti į klausimo esmę. Sovietų šnipai praeito karo eigoje pavogė kelis svarbius atomo skaldymo, amerikiečių nustatytus dėsnius ir pasigamino atomo bombą. Maršalas Grečko pajėgė įtikinti visus sovietų karo vadus ir įtakingesnius partijos vadus, kad atomo bomba sudarys rusams geriausias sąlygas pasauliui užkariauti. Rusai neturėjo duonos ir apavo, bet bombų prisigaminę. Gamybos procesas jiems parodė, kad atomo bombos yra labai brangios. Ir svarbiausia, kad turimomis bombomis pasaulio dar nevaldys. Sovietų maršalai planavo įsitaisyti kelias atomo bombas Kuboje, o iš to prietilčio pavergti Ameriką, bet nieko iš to neišėjo. Prezidentas Kennedy liepė Chruščiovui atsaukti laivus su atomo bombomis, nes JAV yra pasiruošusios jų į Kubą neįleisti.

Sovietų maršalai buvo pasiruošę atomo bombomis išnaikinti visą komunistinę Kiniją, bet prez. Niksonas irgi šiuo atveju rusams pasakė, kad Kinijos negalima naikinti atomo bombomis, nes tai sukels tarptautinį konfliktą ir naują pasaulinį karą. Sovietų maršalai ir šiuo atveju turėjo keisti savo planus. Jie buvo galingi, bet jie žinojo, kad Amerika yra dar galingesnė. Jie nenorėjo rizikuoti nauju pasauliniu karu.

Sovietų karo vadovybė nutarė testuoti pasiruošimus naujam atomo karui. Juo daugiau bombų jie pasigaminę, tuo didesnę pažangą atomo srityje padarė amerikiečiai.

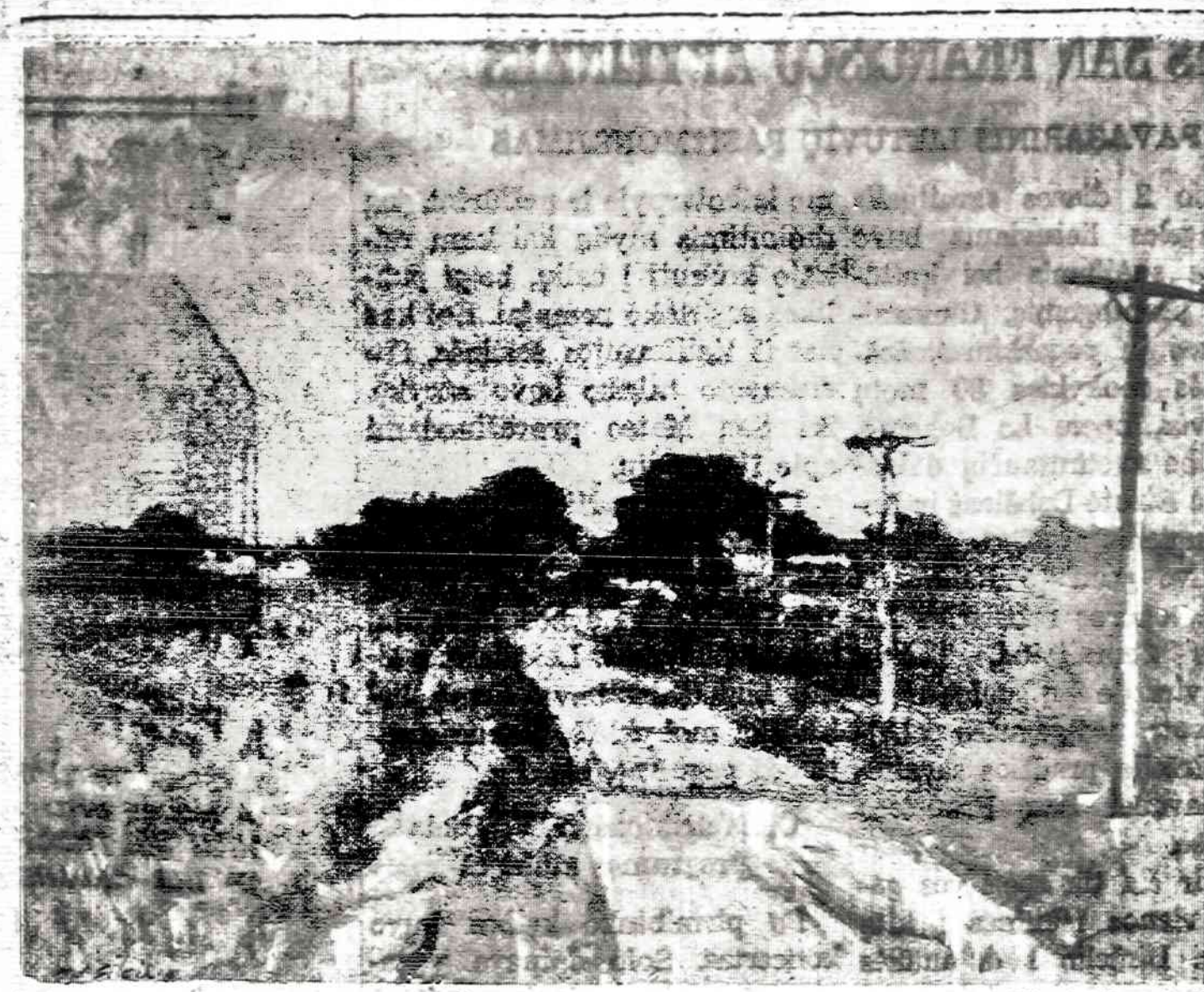
Sovietų specialistai atsiėkė daug nuolaidų atomo ginklų gamybos srityje, nes tikėjosi ne tik pasivyti, bet ir pralenkti amerikiečius. Brežnevas manė, kad jau atėjo laikas amerikiečius priversti daryti nuolaidas naujoje atomo sutartyje, ir įtikinti juos, kad jie darytų nuolaidas ir prekyboje. Brežnevas, maršalų raginamas, ne tik kaip lygus su lygiu nori tartis, bet jam atrodo, kad jis gali amerikiečius paspausti ir išsiderėti pačias lengviausias prekybos sąlygas. Sovietų valdžia yra pasiruošusi Amerikoje, be jėgų, pirkti gausias elektronikos mašinas, kurias rusams yra tiek pat reikalingos, kaip ir kiniečiams.

Prezidentas Carteris pirmame pasitarime su Brežnevu pasiūlė sumažinti atominių ginklų gamybą. Viena, ji nereikalinga, nes žmonija prie atominio karo neprivalo eiti, o antra — atominės bombos, kokios jos bebūtų, labai brangiai kainuoja. Prezidentas Carteris žino, kiek bombos kainuoja amerikiečiams ir kiek jos kainuoja rusams. Jis du kartą patarė Brežneviui tiek daug ir tokių brangių bombų negaminti, bet Brežnevas nepatikėjo. Jis manė, kad jis gali dar kartą paspausti Sovietų Sąjungos vergus, ir krašto jėgas skirti atomo ginklams.

Radijas pranešė, kad prez. Carteris į Vieną nešasi naujausio atomo ginklo modelį. Tai bus tokios bombos, kurios galės skrieti nurodyta kryptimi, galės pakeisti kryptį, skrieti kita kryptimi, aukštyn, žemyn arba apsisukti ir skrieti atgal. Apie šią naują atomo ginklų rūšį amerikiečiai mažai nežino, bet jiems jau pranešta, kad prezidentas Carteris jau paprašė Kongresą paskirti 30 milijonų dolerių naujoms atomo bomboms gaminti. Jeigu Brežnevas nepristabdys sovietinio apsiginklavimo, tai jo ūkis dar labiau susilpnės, nes valstybės darbo jėga turės ir toliau būti skiriama apsiginklavimui.

Prezidentas Carteris galės Brežneviui parodyti modelius, kaip nauja atomo ginklų rūšis veiks, nes mokslininkams jie negalėtų būti didėle paslaptimi. Sovietų elektronika silpna, bet tai nereikšminga, kad jie negalės naujų paslaptį pasivogti iš amerikiečių. Prezidentas Carteris galės naujos ginklų rūšies negaminti, jei Brežnevas ir visa sovietinė sistema nesiruoš karams, bet taikai. Prezidentas nori taikos Europoje, Artimuose Rytuose, Pietų Azijoje ir vandenynuose. Prezidentas Carteris siūlo taiką bent mūsų amžiuje, bet reikia dirbti taikai, o ne karams. Prezidentas Carteris galės padaryti naujas koncesijas, bet jos neturės didelės svarbos, jei Brežnevas ruoš rusus karui. Karui tada ruošis ir Amerika. Tuo atveju visos strateginių atomo ginklų sutartys vieniems ar dviem metams pasirašytos, bus bevertės, nes naujų atomo ginklų gaminimas eis visu smarkumu.

Brežnevas turi kitų tikslų. Brežnevas žino, kad visa Sovietų Sąjungos pažanga pasiekta karo jėga. Jam sunku suprasti pasaulį be karo. Jis pats padarė sovietų maršalų, kad padėtų kariams siekti svarbiausio tikslo, kurį jiems įkalė maršalas Grečko. Be to, Brežnevo sveikata silpna. Sekti posėdžius jis gali tik dvi valandas. Vėliau jam reikalingi vaistai ir poilsis. Jam svarbu pasirašyti

M. SILEIKIS

"Ankstis rytas"

J. KREIVENAS

IŠMOKIME GERBTI MIRUSIUS TAUTOS DIDVYRIUS!

Paskaičius mūsų periodinę pročių nusikratyti. Ar mes jau spaudą ir pasiklausius viešų ir užkulisinių kalbų, liūdnas ir skaudus vaizdas, kad lietuviai lietuvių neapkenčia ir stengiasi vienas kitam visokiais būdais pakenkti ir apjuodinti, ko giliau įgelti-įskaudinti, ar moraliai apjuodinti. Tai požiūris, kad trūksta kai kam išsilaikymo ir atlymų meilės.

Daugumoje iš tokių kerštutojų ir paplavų pilstytojų, pasirodo, kad gyvenime vienas antro nebuvę sutikę ir jokių skriaudų vienas kitam asmeniškai nevalome kaip galint greičiau para padarę, o tik dėl skirtingų ištikimybės ar pažiūrų, vienas kitam stengiasi kuo daugiau išlieti savo neapykantos ir parodytų nedėkingumą. Pastebėta gyvenime, kad mūsų tarpe dalis kime ir tinkamoje aukštumoje tokių neapykantų kyla dėl tų šalių ir kvailios garbės, ne užtarnautų titulių ir vadovaujančių vietų varžybose.

Tokios tuščios neapykantos kovos, kultūringose tautose jau seniai yra atgyventos, pasmerktos ir į šūkšlyną išmestos. Tad mažai ir šandien, tik liūdna ir ir mūsų tautai jau laikas sukil- graudu, kad mes juos retai pri- tūrėti ir tokių nekultūrinių pa-

strateginių ginklų sutartį, kad jis galėtų bent vieneriems metams apiramti sovietų karo mašinos vadus, pasiūvo- sius pavergti visą pasaulį ir jam primesti sovietinę išna- dojimo sistemą.

Prezidentas Carteris dar kartą bandys įtikinti patį Brežneva ir artimiausius jo patarėjus siekti taikos. Ar jam pavyks patį Brežneva ir kitus sovietų vadus įtikinti — netolima ateitis parodys.

biame, kaip tai daro kultūrin- gos tautos.

Tik dėka mūsų tautos kar- gių didvyrių, kurių 1918-1920 metais buvo iškovota lietuvių tautai laisvė ir Nepriklausoma Lietuvos valstybė. Netekus Lie- tuvai nepriklausomybės, mūsų tautos karžygiai-partizanai su- dėjo tūkstančius savo gyvybės aukų ant Tėvynės aukuro dėl tautos laisvės. O, kaip mes juos dažnai prisimename ir pager- biame?

Gal nevienas, iš mūsų išeivi- jos, jiems primeta žodį "bandi- tai", nes juos taip vadina oku- panto tarnai.

1972 m. gegužės mėn. 14 d. Kaune, 19 metų amžiaus gimna- zistės Romas Kalanta, neapkęs- damas okupanto priespaudos ir tautos išnaudojimo, vedamas patriotinių jausmų ir neapykan- tos tautos priešui, Lietuvos jau- nimo vardu, ryžosi pareikšti okupantui griežtą protestą, pa- aukodamas savo gyvybę ant Tė- vynės aukuro. Jis viešai Kauno teatro sodyboje padegė savo rū- bus ir degdamas ugnyje šau- kė Lietuvai laisvės!

Kalantos mirties ugnis padė- gė Kauno miesto gyventojų šir- dis ir iššaukė į gatves viešai de- monstracijai dėl tautos laisvės ir Nepriklausomos Lietuvos. Tris dienas ir tris naktis Kauno gyventojai, išėję į gatves, štur- mavo kaip jūra audroje. Nešini plakatus ir tautos vėliavas, dai- navo patriotines dainas ir šaukė laisvės Lietuvai, grūdamiesi su okupanto tarnais ir KGB agentais.

(Bus daugiau)

— Skokė miesto žydų bend- rove pardavė Rodezijai JAV malūnsparnius.

ANDRIUS RYLISKIS

FRAGMENTAI IŠ PRAETIES MIGLŲ

(Tęsinys)

Po to, vokiečiai karininkas pasakė, kad jis itaria mus rusų bolševikų šnipais ir pradėjo gin- kluoti vokiečių kariai stumti juos prie griovio, o mane prie didelio lentomis apkalto sunkvežimio- lavoninės. Pamačiau krūvą lavonų, vokiečiams atidarius duris. Vokiečių kalba iš susijaudinimo išgaravo pas mane. Atsimenu be sąryšio karto- jau: Ich bin Kommunist Gefengener ir Gefaenn- gnis in Marijampole".

Sakiausi, kad gerai kalbu lietuviškai ir rusi- kai. Prašiau pakviesti lietuvių arba rusų kalbų vertėją.

Vokiečiai karininkas atvedė prie manęs buvusį pavolgio vokiečių, savo vertėją. Pastarasis su pa- volgio akcentu taisyklinga rusų kalba pradėjo mane klausinėti. Aš jam trumpai papasakojau apie savo areštą ir kaip atsiradau šioje mašinoje. Paklausė kokį darbą dirbau Lietuvoje. Pasakiau, kad mokytojavau, vertėjas paklausė iš kokio va- dovėlio mokinausi psichologijos. Atsakiau, kad pas mane Lietuvoje plačiai buvo vartojamas Čelpa- navo psichologijos vadovėlis. Po to vertėjai kla- sinėjo, ar aš pažįstas tuos du automobilyje, buvu- šius vyrus. Pasakiau, kad matau juos pirmą kar-

tą, bet kadangi jie pažįstami su Simno policijos nuovados viršininku ir pastarasis įprašė juos ma- ne pavėžinti iki Alytaus, tai aš laikau juos ne šni- pais, bet padoriais žmonėmis.

Dabar išgirdau ir studentą atgavusį lygsvarį ir aiškinantis pakenčiamai vokiškai. Mano vertė- jui pasikalbėjus su karininku, pastarasis liepė studentui sėstis į mašiną šoferiauti, o mums ki- tiem dviem užimti mašinos užpakalinę automobi- lio sėdynę ir mums visiems nejudant tylėti, o gre- ta šoferio pasodino du vokiečius karius su užtai- sytais revolveriais rankose. Vieno revolveris buvo nugręžtas ir mūsų šoferį, o kito — į mus abu.

Vokiečiai įsakė mūsų šoferiui studentui vykti kolonos viduryje, o pasiekus Alytų — pasukti Pir- mojo pėstininkų Pulko gatvę į Alytaus vokiečių komendantūrą, įsikūrusią šaulių namuose, miesto parko pakraštyje.

Birželio mėn. 25 d. (trečiadienį) skaisti ryto saulutė pasveikino mūsų lėtai judančią karišką ko- loną Alytaus kalvelėse. Vokiečių kolona nuslinko į ulonų pulko karvišvines, o mes pasukome Pulko gatvę ir nuvažiuome prie šaulių namų.

Iėjus į platų koridorių, krito į akis "raudona- sis kampelis", apstatytas komunistiniais "balvo- nais" ir transparentais su komunistiniais šūkiais. Čia Stalino, Lenino, Molotovo, Kaganovičiaus ir kt. paveikslai.

I komendantūrą mus tris įvedė revolveriais ginkluoti vokiečiai ir žodžiu paaiškino dežuro- jančiams sulaikymo aplinkybes. Dežuruojantis vokiečių karininkas pasiuntė užsimiegojusį vokie- tį karį į priešais šaulių namus buvusią rusų NKVD įstaigą. Atėjo lietuvis policininko rūbais. Jis pa- sveikino mane ir pasakė vokiečių karininkui, kad mane asmeniškai ir iš bylos gerai pažįstas. Ko- mendantūros dežuruojantis vokiečių karininkas liepė jam paimti mane savo globon ir pristatyti įsaugomą viršininkui. Taip atsiradau buvusioje rusų NKVD baisioje įstaigoje ne kaip tardomas ka- liny, bet kaip laisvas lietuvis.

Sovietų NKVD įstaiga buvo įsikūrusi Čepo na- mause. Buvo tuose namuose 6 kambariai: kabine- tas, svečių kambarys, miegamasis, valgomasis ir virtuvė. Kabinetas buvo paverstas laukiamuoju, svečių kambarys NKVD įstaigos viršininko kabi- binetu, miegamasis — tardymo kambariu, nes jo langai buvo užkalti geležinėmis šlangomis, o val- gomasis kambarius paverstas archyvu. Pastaraja- me pasieniais ant grindų pridėliota kelt šimtai by- lų su seksočių pranešimais, o jo viduryje pastaty- ta sena minkšta sofa, matyt, būdinių pareigūnų poilsui ir prie lango netoli virtuvės durų stovėjo nedidelis stalas. Kambario grindys nešvarios, se- nai valytos, pilnos šaulių būrių vėliavų gabalų ir juostų.

Policininkas liepė sėstis į sofą palaukti. Greit

ant stalo atsirado: cukrus, kava, duona ir sviesto gabalėlis. Baigus užkandžianti, atėjo saugumo viršininkas, lietuvis, aukšto ūgio apyjaunis ne- pažįstamas vyras.

Papasakojau apie kelionės nuotykius ir gir- dėta Simne gaudą, kad A. Čaplikas turėtų par- vykti pas šeimą į Alytų iš Pošnios. Bet kažkodėl dėl jo likimo suabejojau, nes jis buvo stambaus kūno sudėjimo, trumpai nukirptais plaukais, pil- komis pusiau galife kelnėmis, batutas ir juodu švarku apsirengęs. Jis labai buvo panašus į persi- rengusį rusų karį. Dabar Simnas-Alytus keliu juda didelės vokiečių karių valymo kolonos. Aly- taus raudonosios armijos skaitlinga karišką įgula, ginkluota slapstosi Alytaus apylinkėse ir net plė- šikauja. A. Čapliko padėtis yra tikrai keblī ir, jei neturės kantrybės, tai gali būti ir tragiška.

Viršininkas taip išvedžiojo:

— Vokiečiai pradėjo karą sekmadienį, birželio mėn. 22 d., 3 val. 30 min., o dvylikta valandą die- nos jų tankai ir motorizuoti daliniai jau buvo Aly- tuje. Plento ir miesto tiltai per Nemuną liko sveiki. Vokiečių vermachto daliniai pirmą karo dieną padarė apie 150 kilometrų. Jie išlaškė Marijamp- olės, Alytaus ir Prienų stačilingas rusų karių igulas.

(Bus daugiau)

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

● Pilgrimų ir indėnų suruoš-
toje pirmojoje Padėkos šventėje
dalyvavo ir indėnų kariau-
ninkas Quadaquina. Jis atnešė ir pa-
dėjo ant puotos stalo visą bušelį
iškeptų popkornų. Visi juos ra-
gavo ir gyrė. Popkornai ir da-
bar tebėra populiariausias, ypač
jaunimo, užkandis. Amerikie-
čiuose taip pat populiarius in-
dėnų skanumynas yra džiovinta
ir rūkyta jautiena — Beef jerky
su daugeliu prieskonių. Lowrey
Bendrovė gamina net 5 rūšių
tuos jautienos skanumynus už
kandai ir iškylos. Vienas džio-
vintos jautienos gabalėlis turi
apie 13 kalorijų. Bendrovė išlei-
do informacinę brošiūrą "Guide
to the Indians of North Ameri-
ca". Norint ją gauti, reikia pa-
siųsti 25 centus adresu: Indian
Guide, Lowrey, P.O. Box 9128,
Denver, CO 80209.

● Kylant gydymo išlaidoms
bei kainoms, Šv. Kryžiaus ligo-
ninės vedėja ses. M. Dorothea
pareiškė, kad pirmasis ir svar-
biausias dalykas yra kiekvienam
tapti savo sveikatos sargu. Pre-
vencija tebėra didžiausias bar-
genas sveikatingumo srityje. Ji
duoda pagrindines geros sveika-
tos taisykles:
— Valgyti tris kartus per die-

na be jokių tarpinių užkandžių.
— Vidutinio sunkumo mankš-
ta 2-3 kartus savaitėje.
— Pakankamai miegoti: 7-8
valandas kiekvieną naktį.
— Nerūkyti.
— Saugoti savo svorį.
— Negerti alkoholinių gėri-
mų, o jei geri, tai prisilaikyti
griežtų normų.

● Lietuviai nuo seno mėgo
avieną. Ją verdant būna daug
geresnė burokėlių sriuba ir uk-
rainietiški barščiai. Jonė Bajer-
čienė iš So. Bostono Sandaros
9 numeryje duoda avienos ru-
tuliukų receptą:

2 sv. maltos avienos, 1 svogu-
nė, 1 kiaušinis, truputį petruškių,
druskos ir pipirų pagal skonį;
sudėti viską ir paminkyti apie
5 min. Sukocioti į mažus rutu-
liukus. Pakepti giliuose tau-
kuose.

● Kai pirmieji Amerikos ty-
rinėtojai grįžo į Europą, jie at-
sivežė augalų su auksiniais gel-
tonais, oranžiniais arba ryškiai
raudonais vaisiais, kuriuos au-
gino inkai ir actekai. Europie-
čiai pradėjo šiais augalais puošti
klombas, gėlynus, poilsio kam-
pelius. Prieš porą šimtmečių ši
augalų buvo galima matyti bu-

TRUMPAI

ty languose, soduose. Prancūzai
už vaisių grožį ir sultingumą
pietietį augalą pavadino amūro
obuoliu, bet laikė jį nuodingu.
Italijoje augalą pavadino "po-
mo doro" — auksiniu obuoliu,
pomidoru. Šis pavadinimas išli-
ko ir dabar. Mūsų pažįstamas
pomidoras išlaikė ir seną mek-
sietišką pavadinimą "tomatli"
— tomatas.

● 2 sv. virtų bulvių, 3 kiau-
šiniai, 5 šaukštai tarkuotų kri-
enų, 1 šaukštas krakmolo, 0,5 ar-
batinio šaukštelio druskos, mil-
to, pyrago.

Bulvės sutrinamos, sudedami
kriena, kiaušiniai ir įpilama
tiek miltų, kad būtų galima
lengvai formuoti tešlą. Pyragas
supiaustomas mažais kubeliais
ir pakepinamas svieste. Iš teš-
los daromi apvalūs kukuliai, pri-
dedant į jų vidų pakepinto py-
rago. Kukuliai apvoliojami bul-
viniuose miltuose, dedami į ver-
dantį vandenį ir verdami 15 mi-
nucių. Prieš verdant reikia pa-
bandyti virti vieną kukulį ar
nesusileis. Jei kukulis ištyžta,
į tešlą pridedama dar miltų.

Patiekti su rauginiais kopis-
tais, burokėliais, agurkais ar su
kitomis rauginomis daržovėmis.
Tikrų krienių galima pirkti Na-
talijos Delikatesų krautuvėje,
Bridgeporte. M. Miškinytė

— Chicagoje prokuratūra dar
veda derybas su "panterų" ad-
vokatais dėl kelių mėnesių at-
lyginimo, kurio advokatai pra-
laimejo bylą. negavo.

— Bruno Kaminskas, Hart-
ford, Conn., atsiuntė dolerį ir
prašė už jį siųsti susipažinimui
Naujienas. Nepaėjus nė 2 sa-
vaitėms jis atsiuntė metinę pre-
numeratą. Daugelis užsako su-
sipažinimui 3 mėnesiams, atsiun-
dami 9 ar 10 dolerių. Veik visi
jie tampa nuolatiniais prenume-
ratoriais. Visa nelaimė, kad
Amerikos ir pasaulio lietuvių
tarpe atsirado grupė įtakingų
fanatikų ir gabų agitatorių,
skleidžiančių apie Naujienas ir
josie dirbančius pramanytus da-
lykus, ragindami jų neimti nė
rankas. Jie gerai žino, kad žmo-
nės susipažinus su Naujienio-
mis, jų propaganda nebus veik-
minga ir savaime atsiras vieny-
bės visuomenėje, o gal ir bend-
ruomenėje. Dėkui p. B. Kamins-
kui už parodytą dėmesį Naujie-
noms, jų platinimo vajui ir už
prenumeratą. Taip pat dėkui jo
artimiesiems, davusiems Nau-
jienų adresą.

— Juozas Matukas iš Deer-
field Beach, Fla., prieš porą me-
tų prisidėjo prie Naujienų pla-
tinimo vajaus, užsakydamas jas
poniai Beatricei Opelkai, gyv.
Prairie Village, Kansas, ir stu-
dentei Irenai Sienaitė, esančiai
Hinsdale, Ill. Kiekvienais metais
jis iš anksto, be raginimo, pra-
tešia jų ir savo prenumeratas.
Dėkui.

— Linksmas šakių Apskr.
Klubo piknikas įvyks birželio
17 d. 12 val. vidudienį Vycių sa-
lėje ir sodelyje, 2455 W. 47 St.
Veiks virtuvė ir baras, bus daug
įvairių laimėjimų. Šokiai m.
linksmi gros A. Ramonio or-
kestras. Įėjimas tik \$1.

— Kviečia valdyba
● SPECIALI 20% NUOLA-
DA PRISTACIUS ŠI SKELBI-
MĄ. Aukšiniai ir sidabriniai re-
teželiai, žiedai, gintariniai karo-
liai, auskarai ir kitai papuošalai.
PERKAME sidabrinės ir auksinės
monetas bei pašto ženklų
kolekcijas. Mokame aukštas
kainas. PATRIA, 4207 So. Sa-
ramento - prie Archer.
Tel. 247-5081 (Pr.)

— Horoscopes or Astrologica
Tarot Card Readings. Saturday
11 to 5 no appointment neces-
sary. ELINOR JAKSTO, 17 N
STATE St., Rm. 1717. Mes kal-
bame lietuviškai. 782-3777 or
925-8392. Professional Member
American Federation of Astro-
logers. (Pr.)

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

— Begin įsteigė izraelitų ko-
loniją arabams priklausančioje
žemėje. Arabai eis į teismus, o
Beginas aiškina, kad izraelitai
gali įsikurti Jordanijos palesti-
niečių žemėje.

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS.
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

Registruokite savo namus
biznius, sklypus pardavimui jau
26-tus metus veikiančioj įstai-
goj, o pirkdami pasiteiraukite.

Du butai, medinis su sklepu ir ga-
razas. Svarus, gerai prižiūrėtas. 63 ir
Troy.

Du butai, mūrinis, įrengtas sklepas
auto garazas. Avers ir 28-ta.

Medinis namas su geležies (Hard
ware) prekių krautuve. Nebrangus.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas
pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — paren-
kam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

UNION PIER, MICHIGAN

Naujas žemėinis namas, 3 mie-
gamai, šildomas. Kilimai, pečius,
šaldytuvai ir dvigubi langai. 1/2
bloko nuo ežero. Greenwood
Ave. \$36,500. Chicago tel.: 425-
6451 po 5-tos val. p.p.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SECRETARY

Dependable typist and stenographer.
loop office with 3 attorneys.
Phone 263-6397

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

WE SMOK OUR OWN

• Smoked chubs - Sturgeon - Trout
Eel.
• French Fried Shrimps.
• OUR SPECIALTY - French fried
smelts and fish chips.

BEN'S SHRIMP HOUSE

1049 W. North Ave.
337-0263. Closed Monday s

Simon Wiesenthal

gardo Mengele

VIENA, Austrija. — Žydų do-
kumentacijos centro direktorius
Simon Wiesenthal kreipėsi į
Jungtinių Tautų generalinį sek-
retorių Kurt Waldheim, prašy-
damas padėti išgauti iš Parag-
vajaus garsųjį Auschwitz (Os-
viecimo) daktarą Josef Menge-
lę, kaltinamą nužudymu 200,000
vaikų, baisiais kankinimais da-
rant su jais visokius eksperimen-
tus. Wiesenthal prieš mė-
nesį laiko iškėlė prašymą gauti
Mengeles išdavimą, kai Jungti-
nės Tautos 1979-uosius paskelbė
Vaiko metais.

Paragvajus atmetė Vak. Vo-
kietijos prašymą gražinti Men-
gele. Mengele esąs Paragvajaus
piliėtis nuo 1959 metų.

Powerful anti-itch
drug you can buy
without an Rx!

Stop itching fast of external
vaginal, rectal, and other skin
conditions. Doctors find even
severe itching can be treated
with a special drug. You can
now get this anti-itch drug
ingredient with no prescription
in BiCOZENE®. Use only as
directed. The medically proven
creme for itching.

BiCOZENE

WORMS
CAN
KILL
YOUR
DOG

Don't give them
the chance... use
Sergeant's

© 1979 Little-Martin Company, a subsidiary of
A.H. Robins Co., Richmond, Virginia 23260

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates

2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162

Trečiadieniais iš anksto susita-
rus. Šeštadieniais iki 12 v.

Vakarais tel. RE 7-5047.

Raštinė veikla jau daugiau kaip
40 metų, patarnaudama klientams.

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

Aprašymas perkraustymams
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS